

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО
ТУЖИЛАШТВО КОСОВА

ИЗВЕШТАЈ ЗА 2021.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво Косова основани су у складу са међународним споразумом који је ратификовала Скупштина Косова, Уставним амандманом и Законом о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву.

Већа су привременог карактера са конкретним мандатом и надлежношћу над злочинима против човечности, ратним злочинима и другим злочинима у складу са законом Косова који су започети или извршени на Косову у периоду од 1. јануара 1998. до 31. децембра 2000. од стране или против грађана Косова или бивше Савезне Републике Југославије.

Седиште Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва Косова налази се у Хагу, Холандија. Особље је међународно, као и судије, председник, секретар и специјализовани тужилац.

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО
ТУЖИЛАШТВО
КОСОВА

ИЗВЕШТАЈ ЗА 2021.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Садржај

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА КОСОВА	5
Увод	6
СВК укратко	8
Мере заштите од вируса корона	18
ВЕЋА	20
1. Судске активности	21
2. Активности председника и судија	29
3. Вансудске активности	30
ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ	32
СЕКРЕТАРИЈАТ	36
1. Кабинет секретара	41
2. Служба за информисање и комуникацију с јавношћу	42
2.1. Односи са средствима јавног информисања	43
2.2. Програм <i>Outreach</i>	46
2.3. Сарадња са организацијама грађанског друштва и Судском информативном мрежом	47
2.4. Јавне информације о СВК	49
3. Омбудсман Специјализованих већа Косова	50
4. Одељење за судске послове	52
4.1. Служба за организацију рада у судници	52
4.2. Служба за превођење	53
4.3. Служба одбране	53
4.4. Служба за учешће жртава	54
4.5. Служба за пружање заштите и подршке сведоцима	55
4.6. Управа притворске јединице	56
5. Одељење за администрацију	57
5.1. Кадровска служба	58
5.2. Служба за информациону технологију	60
5.3. Служба за одржавање и заједничке послове	61
5.4. Служба за обезбеђење и сигурност	62
5.5. Служба за финансије и буџет	63
5.6. Служба за набавке	64
6. Служба за интерну ревизију	65
ИНТЕГРАЦИЈА РОДНЕ ПЕРСПЕКТИВЕ У СВК И СТ	66
1. Сигурно и инклузивно радно окружење	67
2. Контакт за родна питања	69
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО	73
1. Увод	74
2. Остваривање мандата	75
3. Специјализовано тужилаштво	79
4. Руководећи кадар тужилаштва	80
5. Тимови тужилаштва	83

Специјализована већа Косова

Са задовољством вам представљамо годишњи извештај Специјализованих већа Косова (СВК) за 2021. годину. Упркос проблемима насталим услед пандемије вируса корона с којима смо се суочавали током целе године, СВК су наставила да остварују значајне резултате. У марту 2021. године ухапшен је још један оптужени, те се сад у притвору СВК налази осам лица, која су у четири предмета оптужена за кривична дела и преступе из надлежности СВК. Два предмета су у фази суђења, а друга два су у фази претходног поступка. Ова изузетна постигнућа не би била могућа без ефикасног, преданог и професионалног рада и залагања свих судија и службеника СВК. Активности су интензивирани упркос веома израженим проблемима које је пред нас ставила пандемија како на личном, тако и на професионалном плану, и стога желимо да изразимо дубоку захвалност судијама и запосленима за изванредну преданост.

Током 2021. даље су се интензивирале судске активности СВК везане за четири предмета против укупно осморице оптужених. Два предмета прешла су у фазу суђења, док су два још увек у фази претходног поступка. У једном од два предмета у којима је отпочело суђење, специјализовани тужилац је завршио извођење доказа и крајем 2021. почело је извођење доказа одбране. Жалбена већа су решавала већи број жалби које су током године уложила седморица оптужених у три различита предмета.

У СВК је било и других судских активности. Судије су путем видео-конференцијске везе у априлу одржале пленарну седницу на којој су се упознале с најновијим институционалним питањима и бавиле се низом тема са дневног реда.

Поред судских активности, у септембру смо боравили на Косову, где смо се састали с представницима грађанског друштва, медија, Судске информативне мреже и другима, како бисмо их информисали о раду СВК, саслушали њихова мишљења и одговарали на њихова питања.

Захваљујемо свима који су на лицу места или путем видео-конференцијске везе присуствовали тим сусретима и дали нам драгоцене повратне информације.

Тим програма *Outreach* и ове године је, углавном путем видео-конференцијске везе, организовао низ сусрета с представницима грађанског друштва на Косову. Поред тога, СВК су одржала неколико састанака са Судском информативном мрежом, на којима су добила значајне повратне информације о садржају и ефикасности програма *Outreach*. У том погледу веома смо захвални влади Швајцарске, која је својом финансијском подршком омогућила активности тима *Outreach* на Косову. Влада Швајцарске најавила је да ће и током 2022-2023. помагати активности програма *Outreach*, те јој овом приликом захваљујемо на постојаној подршци.

Интензивирани судске активности СВК изазвале су појачано интересовање јавности. СВК и даље настоје да омогуће једноставан и транспарентан приступ информацијама о поступцима који се пред њима воде. Тако је на вебсајту СВК додата страница "Актуелности", која садржи линкове за релевантне јавне документе и суђења која се преносе уживо, са одређеним одгађањем, на три службена језика суда. Одазивајући се на коментаре које су СВК добила приликом одлазака на Косово, СВК су почела да одржавају и недељне брифинге за новинаре, на којима их обавештавају о збивањима у поступцима током протекле недеље и одговарају на њихова питања. Поред тога, СВК су почела да емитују јавна заседања на свом *YouTube* каналу.

Са задовољством можемо да додамо да, осим што смо омогућили приступ јавним судским документима који се сада могу наћи у бази података јавне судске документације на нашем вебсајту, такође смо потписали и споразум са Центром за изучавање међународног права и политику, те ће јавна судска документација бити доступна и у *Legal Tools Database* Међународног кривичног суда, најзначајнијој онлајн бази података из области међународног кривичног права.

У оквиру Стратегије за спречавање узнемиравања на раду усвојене 2019, СВК су истакла да ће се залагати да предузму све потребне мере како би се спречило и елиминисало узнемиравање на радном месту и неговала култура поштовања достојанства и уважавања других. Обуку о спречавању психичког и сексуалног узнемиравања, која чини саставни део те стратегије, прошло је 95% руководећег кадра и чланови Представничког тела запослених.

Желимо да изразимо захвалност државама чланицама Европске уније и трећим државама контрибуторима, без чије истрајне подршке постигнућа СВК током 2021. не би била могућа. Такође смо захвални Мисији Европске уније за владавину права на Косову на њеној драгоцености подршци приликом сложених операција, као и косовској полицији на њиховој помоћи у том погледу.

Судија Екатерина Трендафилова,
председник Специјализованих већа Косова

Хаг, децембар 2021.

Такође захваљујемо колегама из Европске службе за спољно деловање, Службе Европске комисије за инструменте спољне политике и Директората ЕУ за планирање и вођење цивилних операција на помоћи и сарадњи током 2021.

Поред тога, захвални смо и државама, дипломатском кору, као и интернационалним и интернационализованим судовима и трибуналима у Хагу на сарадњи и редовном конструктивном дијалогу о организационим и административним питањима. Та сарадња у појединим случајевима укључивала је и размену кадрова. У складу с меморандумом о разумевању склопљеним са Специјалним судом за Либан, током 2021. смо с тим судом размењивали кадрове, а тиме и знање и стручност.

Радујемо се години која је пред нама, у којој ће СВК и даље водити своје поступке на безбедан, непристрасан и ефикасан начин, у складу са својим мандатом.

Др Фиделма Донлон,
секретар Специјализованих већа Косова

У јуну 2008, Одбор за правна питања и људска права Парламентарне скупштине Савета Европе именовано је специјалног известиоца да испита наводе о тешким кривичним делима извршеним током и непосредно након сукоба 1998-1999. на Косову.

У јануару 2011, Резолуцијом 1782 (2011), Парламентарна скупштина Савета Европе усвојила је извештај који је припремио специјални извештач (Извештај Савета Европе), у коме се тврди да су извршени бројни злочини над Србима, косовским Албанцима за које се сумњало да сарађују с њима, као и другим лицима.

У светлу извештаја Савета Европе, у мају 2011, државе чланице ЕУ разматрале су ово питање у оквиру Политичко-безбедносног одбора, тела које се бави заједничком спољном и безбедносном политиком Европске уније. Након тога основана је Специјална истражна радна група с мандатом да спроведе независну истрагу о наводима о противправном затварању, депортацији, нечовечним делима, мучењу и убијању, и свим осталим кривичним делима из Извештаја Савета Европе. Специјална истражна радна група, са седиштем у Бриселу, започела је с радом у септембру 2011.

Док је истрага била у току, у Размени писама између председнице Косова и високе представнице Европске уније за спољну политику и безбедност у априлу 2014, постигнут је међународни споразум о оснивању и раду посебних судских већа и специјализованог тужилаштва за кривично гоњење и суђење за кривична дела из извештаја Специјалне истражне радне групе.

У Размени писама стоји да ће се та наменска и посебна судска већа основати у складу са законом Косова. Та судска већа и специјализовано тужилаштво ће се руководити властитим статутом и правилником о поступку и доказима, и у њима ће бити запослено и њима управљати искључиво

међународно особље. У Размени писама се такође наводи да ће та посебна судска већа имати седиште у трећој држави, те да ће се осетљиви поступци, укључујући саслушања сведока, одвијати ван Косова. Скупштина Косова је у априлу 2014. двотрећинском већином ратификовала Размену писама и она је постала део националног законодавства. Она има превагу над законима Косова.

У јулу 2014, главни тужилац Специјалне истражне радне групе издао је саопштење у коме је навео да ће радна група „моћи да подигне оптужницу против одређених високих званичника бивше Ослободилачке војске Косова”.

У марту 2015, председник Скупштине Косова упутио је Уставном суду Косова захтев за оцену уставности амандмана за спровођење Размене писама који је предложила Влада Косова. У складу са Уставом, Уставни суд Косова морао је да оцени да ли предложени амандман умањује права и слободе гарантоване Поглављем II Устава. У априлу 2015, Уставни суд Косова закључио је да је предлог уставног амандмана сагласан са Уставом Косова и да „ће структура, обим надлежности и функционисање Специјализованих већа бити регулисани даљим законима у складу са Уставом”.

Овај амандман ступио је на снагу увођењем члана 162 Устава Косова, који је Скупштина Косова усвојила у августу 2015. У исто време, усвојен је и Закон о оснивању обе институције, који представља оснивачки акт за Специјализована већа Косова (СВК) и Специјализовано тужилаштво (СТ).

У априлу 2016, др Фиделма Донлон је именована за секретара СВК, чиме започиње рад Секретаријата у Хагу.

У септембру 2016, Дејвид Швендиман је именован за специјализованог тужиоца.

У децембру 2016, судија Екатерина Трендафилова

је именована за председника СВК. На дужност је ступила у јануару 2017.

Дана **1. јануара 2017**, ступио је на снагу Споразум с државом домаћином, склопљен између Косова и Холандије, чиме СВК стичу правни основ да воде кривичне поступке на територији Холандије.

Након тога, у **фебруару 2017**, деветнаест судија је увршћено у Листу међународних судија Специјализованих већа. У **марту 2017**, током прве пленарне седнице, судије СВК усвојиле су Правилник о поступку и доказима.

Након што је Специјализовано веће Уставног суда оценило његову сагласност са Уставом, Правилник о поступку и доказима ступио је на снагу у **јулу 2017**, чиме су СВК постала у потпуности спремна за судски рад.

У **новембру 2017**, секретар је усвојила Директиву о браниоцима и заступницима, којом се, између осталог, регулишу услови које адвокати морају да испуњавају како би имали право да заступају осумњичене, оптужене и жртве пред СВК. Од тада је у Именик бранилаца и заступника жртава уписано 215 адвоката са Косова, из Србије и низа других земаља.

У **мају 2018**, Пјетро Спера је именован за омбудсмана СВК.

У **јуну 2018**, основана је Судска информативна мрежа састављена од локалних НВО са Косова и из Србије.

У **септембру 2018**, Џек Смит је наследио Дејвида Швендимана на дужности специјализованог тужиоца.

У **марту 2019**, судије СВК су одржале четврто пленарно заседање. Истог месеца је усвојен Кодекс професионалне етике за браниоце и тужиоце пред СВК.

У **јуну 2019**, СВК и СТ су се преселили у нове просторије у Хагу.

У **фебруару** и **априлу 2020**, специјализовани тужилац подигао је прве оптужнице.

У **априлу 2020**, секретару Фиделми Донлон продужен је мандат за још четири године.

У **септембру 2020**, шест нових судија је положило заклетву, специјализовани тужилац је ухапсио првог оптуженог, г. Саљиха Мустафу, по наводима о ратним злочинима, као и г. Хиснија Гуцатија и г. Насима Харадинаја, по наводима о кривичним делима против правосуђа.

У **новембру 2020**, специјализовани тужилац је ухапсио г. Хашима Тачија, г. Кадрија Веселјија, г. Реџепа Сељимија и г. Јакупа Краснићија по наводима о злочинима против човечности и ратним злочинима.

У **децембру 2020**, председници Катерини Трендафиловој продужен је мандат за још четири године.

Дана **16. марта 2021**, г. Пјетер Шаља ухапшен је у Белгији и **15. априла 2021**. доведен у притворски објект СВК.

Дана **5. маја 2021**, председник је претресном панелу I доделила предмет *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*, у којем је главни судски поступак почео **15. септембра 2021**. уводним излагањем специјализованог тужиоца.

Дана **15. јула 2021**, председник је претресном панелу II доделила предмет *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*, у којем је главни судски поступак почео **7. октобра 2021**. уводним излагањем специјализованог тужиоца.

Хронологија

ЈАНУАР 2011.

Парламентарна скупштина Савета Европе усваја Извештај о „Нечовечном поступању с људима и недозвољеној трговини људским органима на Косову“.

СЕПТЕМБАР 2011.

Специјална истражна радна група, коју је ЕУ основала ради спровођења кривичних истрага о наводима из Извештаја Савета Европе, започиње са радом.

АПРИЛ 2014.

Размена писама између председнице Косова и високе представнице Европске уније за спољну политику и безбедност о питању оснивања „посебних судских већа“.

АВГУСТ 2015.

Скупштина Косова усваја члан 162 Устава Косова и Закон о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву.

ДЕЦЕМБАР 2016.

Судија Екатерина Трендафилова је именована за председника СВК.

СЕПТЕМБАР 2016.

Дејвид Швендиман је именован за специјализованог тужиоца.

АПРИЛ 2016.

Др Фиделма Донлон је именована за секретара СВК, чиме ова судска установа започиње са радом у Хагу.

ЈАНУАР 2017.

Споразум с државом домаћином склопљен између Косова и Холандије ступа на снагу, чиме СВК стичу правни основ за вођење кривичних поступака у Холандији.

ФЕБРУАР 2017.

Деветнаест судија је увршћено у Листу међународних судија.

МАРТ 2017.

Судије усвајају Правилник о поступку и доказима, који затим преиспитује Специјализовано веће Уставног суда.

ЈУЛ 2017.

Након провере сагласности са Уставом, коју је спровело Специјализовано веће Уставног суда, Правилник о поступку и доказима ступа на снагу и СВК постају у потпуности спремна за судски рад.

СЕПТЕМБАР 2018.

Џек Смит наслеђује Дејвида Швендимана на дужности специјализованог тужиоца.

МАЈ 2018.

Пјетро Спера је именован за омбудсмана Специјализованих већа Косова.

НОВЕМБАР 2017.

Секретар усваја Директиву о браниоцима и заступницима, којом се, између осталог, регулишу услови које адвокати морају да испуњавају како би имали право да заступају осумњичене, оптужене и жртве пред СВК.

Хронологија

ЈУН 2019.

СВК и СТ се пресељавају у нове просторије.

ФЕБРУАР И АПРИЛ 2020.

Специјализовани тужилац подиже прве оптужнице.

АПРИЛ 2020.

Секретару Фиделми Донлон продужен је мандат за још четири године.

судија Фергал Гејнор
(Ирска)

судија Нина Јергенсен
(Норвешка)

судија Жилбер Бити
(Француска)

судија Данијел
Франсен (Белгија)

судија Румен Ненков
судија Уставног суда
(Бугарска)

судија Ромина Инкути
резервни судија
Уставног суда (Италија)

СЕПТЕМБАР 2020.

Шест нових судија полаже заклетву, а специјализовани тужилац хапси г. Саљиха Мустафу, по наводима о ратним злочинима, као и г. Хиснија Гуцатија и г. Насима Харадинаја, по наводима о кривичним делима против правосуђа.

НОВЕМБАР 2020.

Специјализовани тужилац хапси г. Хашима Тачија, г. Кадрија Веселџија, г. Реџепа Сељимија и г. Јакупа Краснићија по наводима о злочинима против човечности и ратним злочинима.

ДЕЦЕМБАР 2020.

Председнику Екатерини Трендафиловој продужен је мандат за још четири године.

МАРТ И АПРИЛ 2021.

Пјетер Шаља ухапшен је у Белгији и доведен у притворски објект СВК.

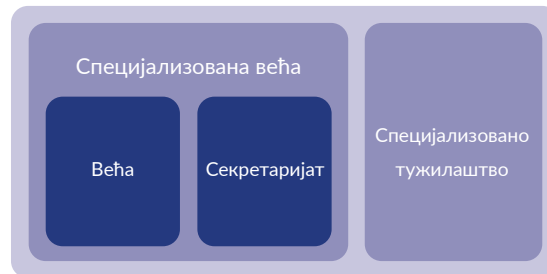
ОКТОБАР 2021.

Почиње судски поступак у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.*

СЕПТЕМБАР 2021.

Почиње судски поступак у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе.*

Специјализована већа Косова (СВК) и Специјализовано тужилаштво (СТ) су две независне институције формиране након Размене писама, у складу са законом Косова и усвајањем уставног амандмана 2015. године. У августу 2015. Скупштина Косова усвојила је Закон о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву (Закон).

■ Мандат СВК је

- „да осигурају безбедан, независан, непристрасан, правичан и ефикасан кривични поступак у вези с наводима о тешким прекограничним и међународним кривичним делима извршеним у току и после сукоба на Косову, а која се тичу кривичних дела из Извештаја Парламентарне скупштине Савета Европе [...] и која су била предмет кривичне истраге Специјалне истражне радне групе (члан 1 Закона).”

■ СВК су основана у складу са Разменом писама и законом Косова

- имају исте нивое судова као косовски правосудни систем (основни, апелациони, врховни, уставни)
- имају седиште ван Косова
- судије и особље су држављани држава чланица ЕУ или трећих држава контрибутора
- примењују међународно обичајно право и национално кривично право у складу са Законом
- примењују властита правила о поступку и доказима.

■ СВК су привремена судска установа

- постојаће само онолико дуго колико буде потребно да се реши по оптужбама које изнесе специјализовани тужилац и док Савет ЕУ не обавести Косово да су завршене истраге и судски поступци.

■ Надлежност СВК обухвата

- злочине против човечности, ратне злочине и друга кривична дела инкриминисана кривичним законом меродавним у време када су извршена
- која су се десила између 1. јануара 1998. и 31. децембра 2000.
- која су започета или извршена на Косову, или која су извршили држављани Косова/Савезне Републике Југославије, односно која су извршена над држављанима Косова/Савезне Републике Југославије
- одређена кривична дела против правосуђа, уколико се односе на званичне поступке и/или особље СВК.

■ СВК се баве искључиво појединачном кривичном одговорношћу - неће се судити групама или организацијама.

■ СВК дозвољавају учешће жртава у поступку.

- Рад СВК и СТ финансирају државе чланице ЕУ и треће државе контрибутори и обе установе су независне у свом раду и испуњавању свог мандата.
- Службени језици СВК и СТ су албански, српски и енглески.
- СВК имају **омбудсмана**, који поступа самостално и надзире, брани и штити основна права и слободе лица која **долазе у контакт са СВК и СТ**. Омбудсман, поред осталог
 - поступа по наводима из притужби које појединци могу да уложе:
 - уколико се притужба тиче њиховог контакта са СВК, односно СТ
 - у случају непотребног одлагања у поступку пред СВК
 - уколико су исцрпљена сва друга правна средства
 - уколико је притужба поднета у року од шест месеци од кршења на коју се односи
 - може у сваком тренутку и без претходне најаве да уђе у притворски објект СВК и изврши инспекцију како би оценио услове притвора.

Мере заштите од вируса корона

Половином марта 2021. било је тачно годину дана откако су СВК и СТ услед пандемије вируса корона за већину запослених увели рад на даљину. Током већег дела године важило је правило да само ограничен број запослених може да буде у просторијама суда. Служба за информациону технологију све време је радила на проширењу капацитета система, тако да га је током 2021. у најинтензивнијем периоду рада на даљину, користило скоро 400 запослених.

Интерни прописи су редовно ажурирани у циљу безбедности свих запослених, спољних сарадника и стажиста, лица која су у контакту са СВК и СТ, попут сведока, притвореника и посетилаца. У складу са саветима и препорукама холандске владе увођене су нове мере, а постојеће прилагођаване, о чему је шеф Службе за администрацију обавештавао запослене путем контакт особе за вирус корона. Захваљујући уведеним мерама и преданости запослених, СВК и СТ су током целе године наставили са свим својим судским и административним активностима.

Уведене мере превенције и ублажавања ризика остале су на снази како би се омогућило присуство јавним заседањима у судници СВК. Те мере су укључивале попуњавање упитника о здравственом стању, ношење заштитних маски и боравак у галерији за посетиоце у складу с правилима о социјалном дистанцирању. У судници су постављени паравани, а у неким ситуацијама је било обавезно ношење заштитних маски.

Дужност СВК да води бригу о добробити односи се, наравно, и на притворенике и запослене у притворском објекту у Хагу. Секретар и тим Управе притворске јединице, у сталном контакту и тесној сарадњи са заводским лекаром, старали су се да све процедуре које примењује Управа притворске јединице буду у складу с најновијим збивањима, како би се осигурало безбедно окружење. Поред тога, секретар је од власти државе домаћина затражила да се притвореницима да предност у националном програму вакцинације.

Држава домаћин је 14. септембра најавила да ће од 25. септембра укинути већину мера ублажавања ризика од вируса корона. Упркос томе, СВК и СТ су се и даље придржавали уведених мера, омогућивши да се, због интензивирања судских активности, постепено све већи број запослених враћа у канцеларије.

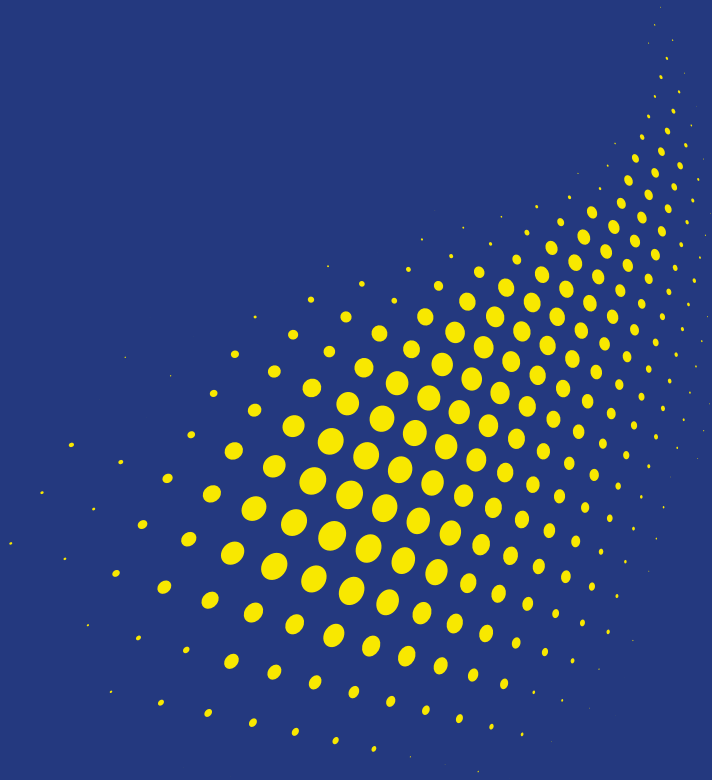
Дана 5. октобра, на састанку са запосленима, главни руководиоци најавили су почетак друге фазе борбе против пандемије, која је подразумевала постепен безбедан повратак свих запослених у просторије у Хагу. Сврха тог етапног приступа била је да се почетком 2022. омогући повратак свих запослених у канцеларију на пуно радно време. Међутим, услед мера које је држава домаћин увела услед новог пораста броја заражених у Холандији, план за повратак у канцеларију је привремено повучен и његово спровођење одложено. Запослени који су радили у просторијама суда и даље су морали да се придржавају следећих мера: ношење заштитних маски током боравка у просторијама, социјално дистанцирање, одржавање састанака с трећим лицима путем видео-конференцијске везе кад год је то могуће, редовно прање и дезинфиковање руку, праћење симптома вируса корона.

СВК и СТ будно су пратили развој догађаја и били спремни да реагују у складу са ситуацијом. Били су у сталном контакту с властима Холандије као би обезбедили придржавање свих домаћих мера и препорука везаних за јавно здравље.

Председник, секретар и специјализовани тужилац сваке недеље су се обраћали запосленима да би их информисали о главним збивањима те недеље, подстакли и одржали њихову мотивисаност и одали им признање за неуморно залагање. Будући да је све већи број запослених радио у просторијама суда, последња таква порука, после 85 недеља, упућена је у новембру.

Beña

1 | Судске активности

Годину 2021. обележило је више прекретница у судским активностима Специјализованих већа Косова (СВК) – у марту је ухапшен и потом у априлу доведен осми оптужени, а у септембру и октобру почела су суђења у предметима *Тужилац против Саљиха Мустафе* и *Тужилац против Хиснија Гуцатија* и *Насима Харадинаја*. То је постигнуто упркос пандемији вируса корона и сведочи о професионализму, одлучности и неуморном залагању судија СВК и службеника који им помажу.

Током 2021. више панела поступало је у низу судских предмета. Судији за претходни поступак додељена су у рад два предмета, два претресна панела поступала су у два судска поступка, а панели Апелационог суда решавали су по уложеним интерлокуторним жалбама. Уз то, председник је донела низ одлука по захтевима за изузеће, односно дисквалификацију. Током 2021. судије СВК донеле су укупно скоро 800 одлука и налога, од чега 130 усмених.

ПОСТУПЦИ ПРЕД ПРЕТРЕСНИМ ПАНЕЛИМА

Током 2021. године пред СВК су почела два суђења, а једно од њих је крајем године ушло у фазу извођења доказа одбране.

I.

Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе

Први предмет пред СВК који је ушао у фазу суђења је предмет против г. Саљиха Мустафе. У четири тачке оптужнице, г. Мустафа се терети за ратне злочине (произвољно лишавање слободе, сурово поступање, мучење и убиство) извршене у априлу 1999. Према наводима у оптужници, г. Мустафа је током релевантног периода био командант герилске јединице у оквиру оперативне зоне Лаб Ослободилачке војске Косова (ОВК).

Саљих Мустафа на припремној конференцији за суђење, 9. јун 2021.

Дана 5. маја, председник је именовала претресни панел I, који чине судије Мапи Фелт-Фолџа (председавајући судија), Роланд Декерс, Жилбер Бити и Владимир Микула (резервни судија). Именовање панела уследило је након што је судија за претходни поступак објавио да ће предмет бити спреман за прослеђивање претресном панелу 7. маја.

Уводно излагање у предмету Мустафа, 15. септембар 2021.

Суђење је почело 15. септембра, уводним излагањем специјализованог тужиоца и заступника жртава. До краја децембра, сведочило је десет сведока специјализованог тужиоца. Девет лица добило је статус жртве која

учествује у поступку, а претресни панел I продужио је рок за пријављивање жртава до завршетка извођења доказа специјализованог тужиоца. Тренутно осам лица још увек учествује у овом предмету у статусу жртве.

Заштита безбедности, физичког и психичког здравља, достојанства и приватности жртава и сведока мора се сматрати саставним делом личних интереса и права жртава, иако то није изричито предвиђено чланом 22 Закона.

KSC-BC-2020-05/F00152, Одлука о процесним правима жртава током суђења, 12. јул 2021, став 11.

II.

Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја

Други предмет пред СВК који је прешао у фазу суђења је предмет против г. Хиснија Гуцатија и г. Насима Харадинаја. Обојица оптужених терете се за четири кривична дела против правосуђа и јавне управе и два кривична дела против јавног реда, конкретно, за ометање службеног лица у вршењу службене дужности путем озбиљних претњи, застрашивања и одмазде и кршење тајности поступка.

Након што је судија за претходни поступак издао саопштење да ће овај предмет 16. јула бити спреман за прослеђивање претресном панелу, председник је 15. јула предмет доделила у рад претресном панелу II, у чијем су саставу судија Чарлс Смит III (председавајући), Кристоф Барт, Генел Метро и Фергал Гејнор (резервни судија).

Претресни панел II током уводног излагања у предмету Гуцати и Харадинај, 7. октобар 2021.

Суђење је почело 7. октобра, уводним излагањем специјализованог тужиоца. Специјализовано тужилаштво је испитало четири сведока и 10. новембра закључило извођење доказа. Дана 26. новембра, претресни панел II одбио је захтеве г.

Гуцатија и г. Харадинаја за одбацивање оптужби сходно правилу 130 Правилника о поступку и доказима (Правилник) и у једној каснијој одлуци још једном истакао важност јавности поступка.

Правни и нормативни акти и прописи Специјализованих већа предвиђају да су поступци у начелу јавни, осим ако постоји једнако важан и оправдан интерес за одступање од тог начела. Панел истиче да се начелом јавности гарантују не само основна права оптужених на јавно и правично суђење, већ и поверење у судски поступак, захваљујући транспарентности, што обезбеђује битну заштиту од произвољности.

KSC-BC-2020-07/F00303, Одлука по захтеву тужилаштва за заштитне мере, 7. септембар 2021, став 9.

Извођење доказа одбране почело је 3. децембра, када је бранилац г. Гуцатија изнео уводну реч. Дана 6. децембра, одбрана је извела свог првог сведока, г. Гуцатија. Средином децембра

сведочио је шести сведок одбране. Уводно излагање одбране г. Харадинаја одржано је 15. децембра, а почетак извођења њених доказа заказан је за 11. јануар 2022.

Хисни Гуцати током уводног излагања специјализованог тужиоца,
7. октобар 2021.

Насим Харадинај током уводног излагања специјализованог тужиоца,
7. октобар 2021.

ПОСТУПЦИ ПРЕД СУДИЈОМ ЗА ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК

Судија за претходни поступак био је током 2021. веома активан, предузимајући све неопходне мере за експедитивну припрему предмета за суђење, у складу с правилом 95(2) Правилника. Почетком године судија за претходни поступак је поступао у сва четири предмета која су тренутно у току пред СВК. У два предмета окончао је

претходни поступак до лета 2021. и проследио их одговарајућим претресним панелима (Специјализовани тужилац против Мустафе и Специјализовани тужилац против Гуцатија и Харадинаја). Крајем 2021. судија за претходни поступак је био ангажован у раду на преостала два предмета.

I. Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других

Крајем 2021. предмет *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других* налазио се у фази претходног поступка. У оптужници се г. Хашим Тачи, г. Кадри Весели, г. Реџеп Сељими и г. Јакуп Краснићи терете по десет тачака за ратне злочине и злочине против човечности.

Судија за претходни поступак донео је током 2021. низ одлука и налога, везаних за широк дијапазон питања – од обелодањивања и учешћа жртава, преко притвора оптужених, оснивања и надлежности СВК до приговора на оптужницу.

Судија за претходни поступак напомиње да је право лица да му суди суд установљен законом апсолутно право, право које се не може ограничавати.

KSC-BC-2020-06/F00450, Одлука по поднесцима којима се оспорава легалитет Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва и указује на повреду неких уставних права оптужених, 31. август 2021, став 86.

Претходни поступак у предмету Тачи и други, 14. септембар 2021.

Судија за претходни поступак одобрио је пријаве 20 лица за учешће у поступку у статусу жртве, а пријављивање за стицање статуса жртве-учесника у овом предмету и даље је у току.

II. Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље

Четврти предмет води се против г. Пјетера Шаље, бившег припадника ОВК који је био распоређен у Кукешу, у Албанији. Господин Шаља ухапшен је 16. марта у Белгији и доведен пред СВК 15. априла 2021. У оптужници се по четири тачке терети за ратне злочине, извршене приближно од 17. маја до

5. јуна 1999. над лицима затвореним у фабрици метала у Кукешу (Албанија), коју је користила ОВК.

На првом приступању суду 19. априла, г. Шаља је изјавио да није крив ни по једној оптужби из оптужнице.

Прво приступање суду у предмету Шаља, 19. април 2021.

И у овом предмету претходни поступак се одвија експедитивно – судија за претходни поступак донео је низ различитих одлука и налога, између осталог, у вези с притвором г. Шаље, учешћем жртава и надлежношћу СВК.

Судија за претходни поступак доделио је једном лицу статус жртве која учествује у поступку, а поступак пријављивања за стицање статуса жртве-учесника у овом предмету и даље је у току.

Прво приступање суду г. Пјетера Шаље, 19. април 2021.

Судија за претходни поступак подсећа да се, сходно члановима 21(4)(а) и 38(4) Закона и правилу 86(3) Правилника, у оптужници морају довољно јасно и конкретно навести чињенице на којима почивају оптужбе, као и видови кривичне одговорности према којима се оптужени терети. На тај начин се обезбеђује да оптужени из оптужнице, као самосталног документа, стекне довољно информација на основу којих може јасно и потпуно да разуме природу и узрок оптужби којима се терети како би могао адекватно да припреми одбрану.

KSC-BC-2020-04/RED/F00089, Јавна редигована верзија одлуке по приговорима против оптужнице, 18. октобар 2021, став 25.

ПОСТУПЦИ ПРЕД АПЕЛАЦИОНИМ СУДОМ

Брзо напредовање у поменута четири предмета довело је до интензивирани активности панела Апелационог суда, који су током 2021. решавали о низу жалби седморице (од укупно осам) оптужених у три различита предмета. У својим

одлукама, панели су потврдили продужење притвора неколико оптужених и решавали питања везана за обавезу обелодањивања, учешће жртава и приговоре на оптужницу и надлежност Специјализованих већа.

[С]вака анализа притвора пре почетка суђења мора као полазиште да има претпоставку невиности. Стога се, као прво, притвору пре почетка суђења не сме олако приступати. Као друго, Специјализовано тужилаштво је оно које сноси терет доказивања да је притвор пре почетка суђења неопходан.

KSC-BC-2020-06/IA002,F00005/RED, Јавна редигована верзија одлуке по жалби Јакупа Краснићија на одлуку о привременом пуштању на слободу, 30. април 2021, став 23.

Обезбеђивање минималних услова за стварно и сврсисходно учешће жртава у поступку зависи од примене солидног механизма тог учешћа, у складу с нормативним оквиром надлежног трибунала. У супротном би учешће жртава могло да постане само симболичан чин, без стварног утицаја на ефективно остварење права жртава на истину и правду.

KSC-BC-2020-06/IA005/F00008, Одлука по жалби на "Прву одлуку о учешћу жртава", 16. јул 2021, став 26.

Судије распоређене у панеле Апелационог суда током 2021.

судија Мишел Пикар
(Француска)

судија Емилио Гати
(Италија)

судија Кај Амбос
(Немачка)

судија Нина Јергенсен
(Норвешка)

ЗАХТЕВИ ЗА ДИСКВАЛИФИКАЦИЈУ

Председник суда је током 2021. године донела неколико одлука по захтевима за дисквалификацију ње саме и још двоје судија. Захтеви за њену дисквалификацију поднети су након излагања које је одржала пред представницима држава чланица Европске уније (ЕУ) у децембру 2020. и у фебруару 2021. у Хагу. Када је реч о друго двоје судија,

дисквалификација једног затражена је због дужности које је он раније обављао, а другог због тога што га је председник одредила да решава у једном жалбеном поступку.

Ти захтеви, о којима је решавано у складу са прописима који уређују рад СВК, на крају су одбијени, те у поступцима није било прекида.

[Н]и Законом ни Правилником није предвиђена могућност да се на захтев стране у поступку председник дисквалификује због обављања својих административних обавеза, а поготово не због административних одлука и налога које тек треба да донесе.

KSC-BC-202007/F00272, Одлука по захтеву за изузеће или дисквалификацију, 6. август 2021, став 22.

2 | Активности председника и судија

Судије увршћене у Листу међународних судија СВК обављају своје дужности по потреби и искључиво на захтев председника. Према члану 26 Закона о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву (Закон), судије не примају накнаду нити друге додатке самим тим што су увршћени у листу судија, већ је примају само кад их председник распореди на неку од службених дужности. Распоређене судије своје дужности, уколико је могуће, обављају на даљину.

ГОДИШЊЕ ПЛЕНАРНО ЗАСЕДАЊЕ

Дана 19. марта судије су одржале шесто пленарно заседање, које је и овог пута одржано путем видео-конференцијске везе, услед пандемије вируса корона. На том пленарном заседању председник је судијама саопштила најновије информације и судије су имале прилику да чују излагања релевантна за рад СВК и њихову улогу у остваривању мандата суда.

3 | Вансудске активности

Током 2021. председник Трендафилова редовно је информисала јавност и заинтересоване актере о активностима СВК. У том циљу, председник се састајала с представницима институција ЕУ, држава чланица ЕУ, државе домаћина, трећих држава контрибутора, организација грађанског друштва на Косову и невладиних организација.

Председник Трендафилова

Дана 11. фебруара, председник је путем видео-конференцијске везе упознала представнике држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора са најважнијим збивањима у СВК. Државе чланице ЕУ и треће државе контрибутори поново су изразиле снажну подршку раду суда, на чему им је председник захвалила.

Поред тога, председник се 27. октобра у Бриселу обратила Политичко-безбедносном одбору ЕУ и том приликом је представнике држава чланица информисала о судским активностима СВК и одговарала на питања држава чланица ЕУ.

У циљу даљег јачања односа СВК с другим спољним актерима и организацијама грађанског друштва, председник је (углавном путем видео-конференцијске везе) одржала састанке с дипломатским, правним и академским круговима. Поред тога, председник је дала низ интервјуа за велики број медијских кућа, у којима се осврнула на мандат и рад СВК, укључујући интервјуе које је дала у септембру, када је заједно са секретаром била у посети Косову.

Независност судија је основно начело наше професије. О томе сведоче сви међународни и регионални акти везани за правосуђе, као и свечана изјава коју ми, судије Специјализованих већа, дајемо приликом ступања на дужност. Та изјава има суштинску важност за сваког од нас и она нам је водила у свим дужностима које обављамо пред Специјализованим већима.

Председник Трендафилова, интервју за ABC News Albania, 14. април 2021.

Судије на Листи међународних судија

Судија Екатерина
Трендафилова
Председник
(Бугарска)

Судија Чарлс Л. Смит III
Потпредседник
(САД)

Судија Видар Стенланд
Судија Уставног суда
(Норвешка)

Судија Антонио Балсамо
Судија Уставног суда
(Италија)

Судија Румен Ненков
Судија Уставног суда
(Бугарска)

Судија Ромина Инкути
Резервни судија Уставног суда
(Италија)

Судија Кристин Ван ден
Вајнгарт (Белгија)

Судија Мишел Пикар
(Француска)

Судија Томас Лакер
(Немачка)

Судија Емилио Гати
(Италија)

Судија Роланд Декерс
(Холандија)

Судија Михаел Боландер
(Немачка)

Судија Кај Амбос
(Немачка)

Судија Кенет Робертс
(Канада)

Судија Мапи Велт-Фоља
(Холандија)

Судија Кристоф Барте
(Немачка)

Судија Владимир Микула
(Чешка)

Судија Генел Метро
(Швајцарска)

Судија Никола Гију
(Француска)

Судија Жилбер Бити
(Француска)

Судија Данијел Франсен
(Белгија)

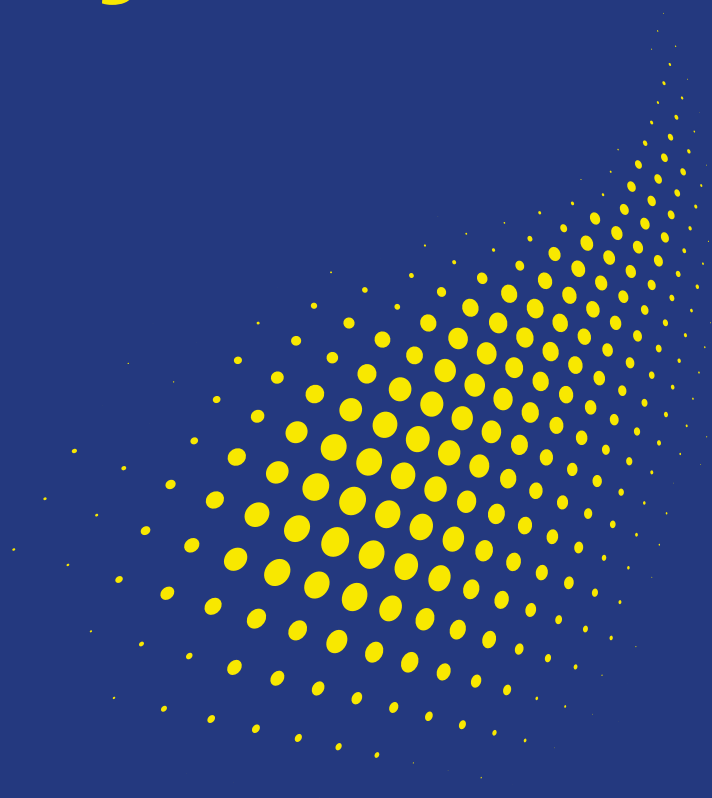

Судија Фергал Гејнор
(Ирска)

Судија Нина Јергенсен
(Норвешка)

Односи с јавношћу

Односи с јавношћу

Са отпочињањем судских поступака, председник и секретар Специјализованих већа Косова (СВК) преузеле су на себе важан задатак да јавности на Косову и у региону објасне на који начин суд настоји да осигура да судски поступци буду правични, безбедни и ефикасни, у складу с највишим стандардима међународног кривичног правосуђа. У том циљу оне су током 2021. интензивирале своје учешће у активностима програма *Outreach*, као и своје контакте с новинарима.

Дана 23. фебруара највиши руководиоци суда примили су у суду г. Јана ван Занена, градоначелника Хага. То је била прилика да се он упозна с различитим аспектима СВК и СТ и њиховог мандата.

Дана 19. маја председник и секретар одржале су састанак с представницима Судске информативне мреже, на којем су их укратко информисале о актуелностима у раду и саслушале њихове утиске о активностима програма *Outreach*.

Дана 25. маја суд је посетио г. Ларс-Гунар Вигемарк, шеф Мисије Европске уније за владавину права на Косову (Еулекс).

Највиши руководиоци одржали су с њим засебне састанке, на којима су му захвалили на трајној подршци коју Еулекс пружа суду.

Од 6. до 9. септембра, током боравка на Косову, председник и секретар су се састајале с новинарима и представницима грађанског друштва и шире јавности и са њима разговарале о раду СВК. У оквиру програма *Outreach* одржана су два скупа с представницима грађанског друштва, у Приштини и Митровици. На тим скуповима, председник и секретар информисале су присутне о текућим судским поступцима и подршци Секретаријата и одговарале су на питања новинара и представника грађанског друштва, који су на тим скуповима учествовали било онлајн или на лицу места.

Поред тога, председник и секретар састале су се с представницима дипломатског кора, међународних и националних тела, између осталог, с гђом Албуленом Хаџију, министром правде Косова. Председник и секретар су се обратиле представницима држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора на састанку у Приштини, који је организовао шеф Мисије Еулекса на Косову г. Ларс-Гунар Вигемарк, а којим је председавао специјални представник ЕУ за Косово г. Томаш Суњог.

Председник Трендафилова на скупу програма *Outreach* у Приштини,
7. септембар 2021.

Секретар Донлон на скупу програма *Outreach* у Приштини,
7. септембар 2021.

Интервју председника суда Трендафилове у емисији Рубикон на телевизији КланКосова, 7. септембар 2021.

Председник је током 2021. године дала четири интервјуа за косовске и регионалне медије, а у косовским медијима је на албанском и српском објављен њен чланак о судским поступцима пред СВК.

Секретар је на Косову дала два интервјуа, а објављен је и њен чланак о учешћу жртава у поступцима пред СВК, такође на албанском и српском.

Интервју секретара суда, гђе Донлон за РТК2, 7. септембар 2021.

Почетак суђења за кривична дела из надлежности Специјализованих већа представља значајну прекретницу на путу ка правди. Та кривична дела ће сада бити предмет правичних, непристрасних и независних судских поступака, који почивају на стриктној примени међународних стандарда и начела редовног законског поступка.

Председник Трендафилова, чланак о судским поступцима пред СВК, објављен на сајтовима "Kosovo Online" (на српском) и "Зери" (на албанском), 3. септембра 2021.

Дана 21. септембра, председник и секретар примиле су у згради суда заменика министра правде Косова г. Бљерима Салахуа, а 9. новембра косовског омбудсмана г. Наима Ћелаја. Током посете, гости су имали прилику да обиђу судницу и добију одговоре на питања везана за задатке СВК.

Дана 19. октобра, највиши руководиоци састали су се у згради суда с новим шефом Одељења за извођење операција при европском Директорату за планирање и вођење цивилних операција, г. Кауком Алтомом. Током састанка, највиши руководиоци су информисали г. Алтому о току поступака пред СВК.

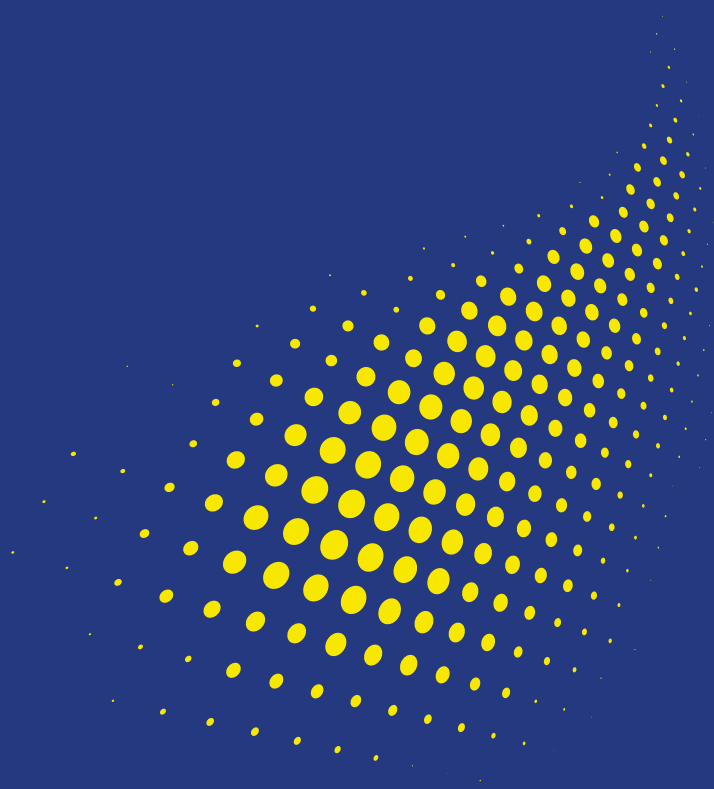
Дана 25. новембра, на редовном годишњем брифингу одржаном путем видео-конференцијске везе, виши руководиоци обавестили су представнике држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора у Хагу о актуелностима у раду СВК и СТ.

На крају, председник и секретар састале су се 30. новембра с г. Михаелом Доменом, шефом Одељења за међународно кривично право при Министарству правде Савезне Републике Немачке.

Савет [ЕУ] наглашава да Косово мора да истраје у подршци раду Специјализованих већа јер је то значајан показатељ његове одређености за успостављање правне државе и спречавање некажњивости. Постојећа правна регулатива омогућава адекватне истраге и кривично гоњење свих ратних злочина. У том погледу Савет похваљује рад Специјализованих већа који је ове године уродио првим суђењима у Хагу.

Закључци Савета ЕУ о проширењу и процесу стабилизације и придруживања, 14. децембар 2021, став 70.

Секретаријат

Секретаријат

Секретар руководи Секретаријатом, који је задужен за административне послове Специјализованих већа Косова (СВК) и Специјализованог тужилаштва (СТ) и пружање разних врста правосудне подршке на неутралан и независан начин. У обављању својих функција секретар се о институционалним питањима консултује с председником и специјализованим тужиоцем.

Административна подршка коју Секретаријат пружа Већима и Специјализованом тужилаштву укључује буџет, финансирање, набавке, информациону технологију, руковођење објектима, кадровска питања и безбедност. Послови правосудне подршке које обавља Секретаријат обухватају пружање заштите и подршке сведоцима, вођење Именика бранилаца и заступника, вођење система правне помоћи и учешћа жртвава, услуге писменог и усменог превођења, организацију рада у судници, као и руковођење Притворским објектом СВК.

Др Фиделма Донлон обавља дужност секретара од априла 2016. Одговорна је за административне послове и правосудну подршку суда. У име СВК и СТ, она је потписник споразума о гранту са Европском унијом (ЕУ), што је главни извор финансија овог суда.

Под руководством секретара, службеници свих служби Секретаријата значајно су допринели напретку организације и својим радом омогућили започињање два суђења и наставак два претходна поступка.

Секретаријат непрестано ради на побољшању ефикасности својих правосудних и административних услуга. Захваљујући сталном праћењу и редовном преиспитивању постојеће праксе и прописа, Секретаријат је у могућности да установи који аспекти изискују побољшање и даљи рад.

Током првих месеци суђења, која су почела у септембру 2021, секретар је имала драгоцену прилику да надзире функционисање Секретаријата у свим његовим сегментима.

Секретар Фиделма Донлон

Руководство је на основу тога размотрило који би био најбољи начин за даље пружање квалитетне подршке судским поступцима, а у плану је и израда нових основних интерних прописа. С тим у вези секретар је за наредни период одредила неколико стратешких приоритета.

Један од тих стратешких приоритета тиче се усавршавања електронског система за организацију рада у судници - *Legal Workflow*, на темељу повратних информација добијених од свих који су га користили у првој фази поступака. Формирана је радна група Секретаријата за *Legal Workflow*, чији је задатак да координира додатно тестирање и комуникацију свих корисничких група из СВК и СТ, установи који се аспекти могу побољшати, контактира ауторе софтвера и обезбеди успешну имплементацију евентуалних измена.

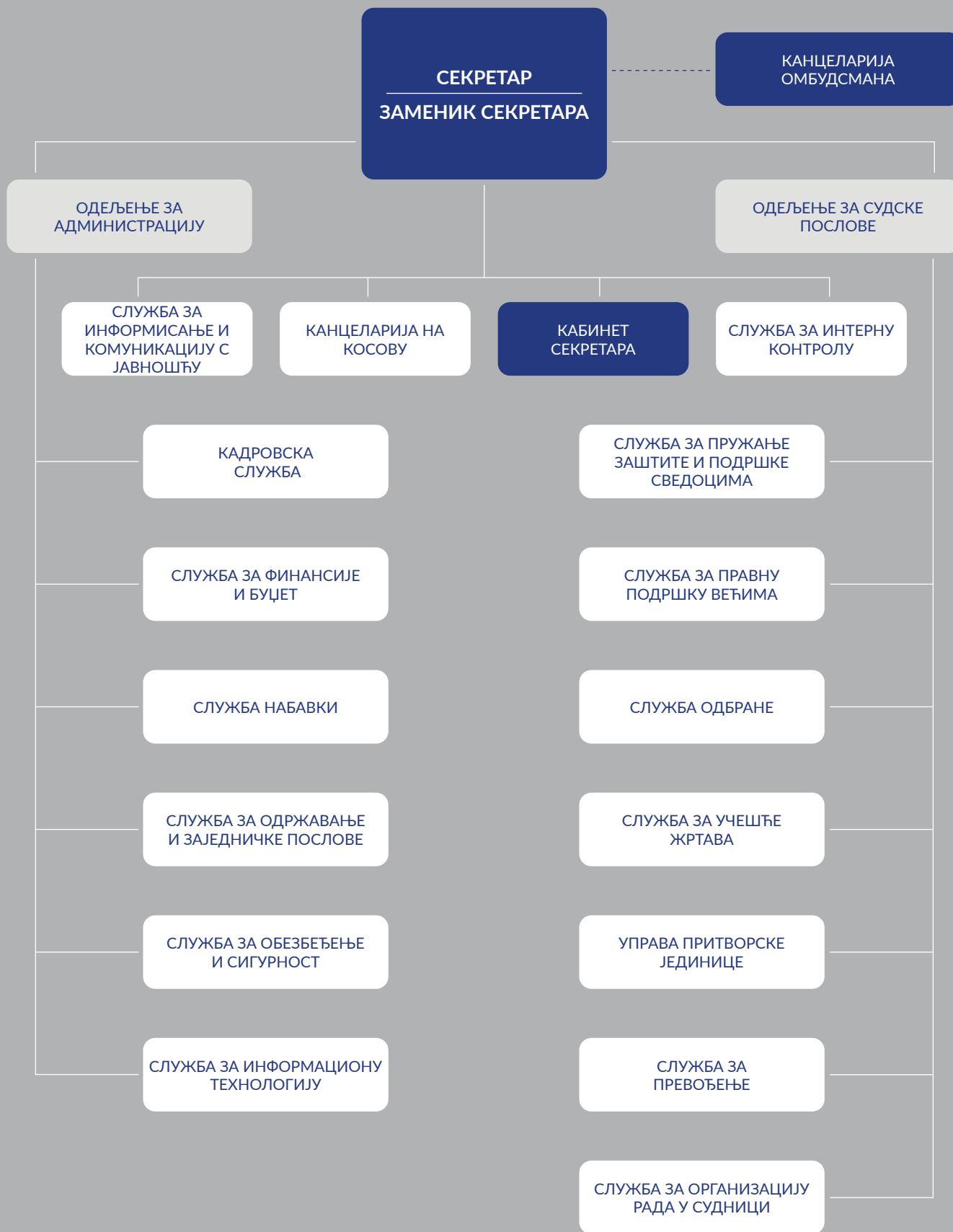
Други стратешки приоритет је израда и усвајање смерница СВК о чувању и архивирању материјала, као и утврђивање техничке инфраструктуре потребне за архивирање. Секретар од 2016. године улаже знатне напоре у безбедно руковођење свим информацијама у електронском и физичком облику, па је тако већ у раним данима

израђена и усвојена Административна директива о управљању информационим добрима. Следећу важну фазу у обимном систему управљања информационим добрима представља решавање питања архивирања докумената и података.

Настављају се контакти с државом домаћином по питању спровођења споразума о држави домаћину, као и контакти с другим државама везани за сарадњу и питања попут заштите сведока. У току су и контакти с државама чланицама ЕУ и трећим државама контрибуторима, како би оне наставиле да деташирају квалификоване кандидате на радна места у СВК и СТ.

У децембру 2021. финализиран је споразум о сарадњи СВК и Центра за међународно право и политику (CILRAP). Захваљујући том споразуму сви јавни судски списи СВК биће доступни и у *Legal Tools Database* Међународног кривичног суда. То је онлајн репозиторијум међународне кривичне судске праксе и правних извора који води CILRAP. Поред тога, секретар је у име СВК потписала и споразум о гранту с владом Швајцарске о финансирању активности програма *Outreach* на Косову током 2022. и 2023. године.

1 | Кабинет секретара

Кабинет секретара пружа подршку секретару у извршењу његових задатака. То подразумева низ правних и других задатака везаних за судске поступке и руковођење судом, као и за односе с државом домаћином и јавношћу, програм *Outreach*, дипломатске односе, координацију извештавања ЕУ, као и питања везана за протокол. Кабинет секретара задужен је и за Тим за управљање информацијама.

Током 2021. правни тим Кабинета секретара помагао је секретару у изналажењу начина за неометано функционисање институција и одвијање судских поступака, упркос изазовима пандемије. То је подразумевало саветовање о широком спектру интерних и спољних правних питања, укључујући састављање, тумачење и примену различитих правних инструмената, као и о питањима континуитета пословања. Поред тога, тим је пружио секретару драгоцену правну подршку у вези са захтевима за сарадњу при хапшењу и довођењу једног притвореника у притворски објект СВК. Уз то, био је задужен за анализу и израду разних интерних прописа и упутстава везаних за управљање судом. Такође је у оквиру судских поступака у име секретара поднео 204 поднеска о низу питања, укључујући питања притвора, посета под надзором, заштите сведока, припреме и подршке суђења, правне помоћи и правног заступања, учешћа жртава, мера ублажавања ризика од вируса корона, као и хапшења и довођења осумњичених.

Исто тако, захваљујући саветима и ангажовању Кабинета секретара, браниоцима и члановима тима одбране, као и члановима породице притвореника, омогућен је улазак у Холандију, који је током 2021. био отежан услед ограничења путовања проузрокованих вирусом корона.

Тим за управљање информацијама у склопу Кабинета свим запосленима даје препоруке за безбедно управљање информацијама, списима и архивима СВК, као и препоруке за заштиту осетљивих информација. Поред тога овај тим пружа библиотекарске услуге и подршку у истраживачком раду, укључујући на даљину. Тим за управљање информацијама је током 2021. периодично организовао обуку запослених о руковању поверљивим информацијама, као и пројекте чији је циљ било унапређење регулативе везане за поверљиве информације, као што је Оперативна инструкција о контроли приступа информационим добрима, усвојена у мају 2021. Рад на пројекту чувања и архивирања података почео је у јесен 2021, прикупљањем података о свим информационим добрима.

2 | Служба за информисање и комуникацију с јавношћу

Задатак Службе за информисање и комуникацију с јавношћу је дистрибуирање јасних и тачних информација о суду и његовим активностима како би јавност што боље могла да разуме судске поступке и задатак суда да се стара да поступци буду правични, независни, непристрасни и безбедни. У том циљу, ова служба комуницира с новинарима и организацијама грађанског друштва, израђује видео и други информативни материјал, широм Косова организује интензивне активности у оквиру програма *Outreach* и води вебсајт и *YouTube* канал СВК. Поред тога, ова служба организује групне посете и присуствовање јавним заседањима суда.

Протеклу годину обележила је интензивирана активност у судници СВК, будући да су два предмета прешла у фазу суђења, док су се у друга два предмета, која су тренутно у фази претходног поступка, наставила заседања у оквиру припрема за суђење. То је довело до драстичног повећања броја лица која су на вебсајту пратила пренос јавних заседања СВК, док су косовске медијске куће веома често емитовале снимке заседања на телевизији, онлајн и на друштвеним мрежама.

Тиме се фокус комуникације СВК с јавношћу пренео на суднице, што је створило потребу за новим видовима приближавања судских поступака широј публици. На пример, на недељним онлајн брифинзима за новинаре, портпарол СВК објашњавао је збивања у судници и одговарао на питања која су новинари с Косова, из региона и целог света постављали на албанском, српском и енглеском. Поред тога, СВК су 2021. почела да објављују снимке јавних заседања на свом *YouTube* каналу.

Почетак поступака довео је и до великог интересовања медија и јавности на Косову за неке од кључних аспеката правосудне подршке везане за суђење. Путем видео-клипова, интервјуа, чланака и контаката с новинарима, Служба за информисање и комуникацију с јавношћу настојала је да одговори на најчешћа питања везана за пружање заштите и подршке сведоцима, учешће жртава у поступку и правила за посете притвореницима током пандемије вируса корона.

Портпарол СВК Анђела Грип на онлајн недељном брифингу о поступцима

2.1 | Односи са средствима јавног информисања

Током целе протекле године СВК су настојала да изнађу нове начине како би дешавања у судници и изван ње учинила приступачнијим и разумљивијим публици која није правне струке. На округлим столовима с представницима Службе за информисање и комуникацију с јавношћу, новинари су имали прилику да добију практичне информације и да постављају питања. Портпароли су редовно одговарали на питања новинара, давали интервјуе за телевизију и радио, а након што су у септембру почела суђења, у сали за прес конференције су сваке недеље држали брифинг за медије.

Новинари су 2021. године највише били заинтересовани за поједине судске документе, нпр. одлуке о притвору, као и за информације о првим суђењима, текућим поступцима,

правилима о посетама притвореницима током пандемије и одласцима једног притвореника на Косово под надзором суда.

Упркос ограничењима због вируса корона, заинтересовани новинари и други могли су да прате јавна судска заседања из галерије за посетиоце, која се налази одмах до суднице, или из медијског центра СВК, у којем новинарима стоје на располагању простор и техничка опрема за рад и снимање видео-преноса. Сва јавна заседања преношена су и на вебсајту СВК, што је новинарима и осталим заинтересованима омогућило да прате поступке на албанском, српском или енглеском.

Интервју портпарола СВК Анђеле Грп за Споразоом, јун 2021.

Интервју портпарола СВК Мајкла Дојла за немачку телевизију, септембар 2021.

Најзначајнији догађаји у области комуникације током 2021.

- 75.000 посетилаца и укупно 650.000 прегледа страница вебсајта СВК
- Снимци поступака и информативни видео-материјал на Youtube каналу СВК погледани су 11.000 пута
- Председник и секретар дале су 6 интервјуа и објавиле 2 чланка у десет новинских агенција
- Портпароли су одговорили на 310 упита медија и дали 5 интервјуа
- Одржано је 14 онлајн недељних брифинга за медије

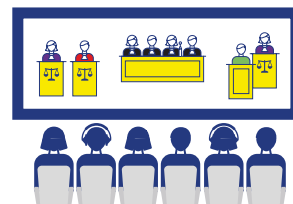
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА КОСОВА НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ДОГАЂАЈИ 2021.

ПОСТУПАК У ТОКУ У
4 ПРЕДМЕТА ПРОТИВ
8 ОПТУЖЕНИХ

СУЂЕЊА У ТОКУ У
2 ПРЕДМЕТА

ОДРЖАНО ЈЕ **67 ЈАВНИХ**
ЗАСЕДАЊА С ПРЕНОСОМ УЖИВО
НА **3 ЈЕЗИКА СУДА**

ПРЕНОСУ НА ВЕБСАЈТУ
ПРИСТУПЉЕНО ЈЕ **70.000 ПУТА**

СВЕДОЧИЛО ЈЕ
20 СВЕДОКА

СУДИЈА ЗА ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК,
СУДИЈЕ ПРЕТРЕСНИХ ПАНЕЛА И
АПЕЛАЦИОНОГ СУДА ДОНЕЛИ СУ
СКОРО 800 ОДЛУКА И НАЛОГА

ТОКОМ 2021. ПРЕВЕДЕНО ЈЕ
895 ДОКУМЕНАТА КОЈИ ЧИНЕ
ВИШЕ ОД **12.200 СТРАНИЦА**

30 ЖРТАВА ДОБИЛО ЈЕ
СТАТУС УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ
У ТРИ ПРЕДМЕТА

ВИШЕ ОД 500
УЧЕСНИКА НА ИНФОРМАТИВНИМ
ЈАВНИМ СКУПОВИМА О
СУДУ НА КОСОВУ

2.2 | Програм *Outreach*

Од самог оснивања, СВК у тесној сарадњи са организацијама грађанског друштва улажу знатне напоре како би успоставила и одржала дијалог с људима на Косову и у региону. Захваљујући великодушној помоћи коју влада Швајцарске пружа још од 2018. године, СВК су била у могућности да спроведу интензиван *Outreach* програм, који обухвата снимање и емитовање видео-клипова и инфографика о суду, организовање сусрета са широм јавношћу, младима, представницима невладиних организација, правницима и другима у заједницама широм Косова.

Тим програма *Outreach* организује интерактивне скупове који су прилагођени интересовањима публике и на којима присутни могу да изнесу своје дилеме и од представника СВК добију одговоре на своја питања. С обзиром на пандемију вируса корона, програм *Outreach* је у марту 2020. прешао на одржавање онлајн скупова и интензивирао продукцију и емитовање информативних видео-клипова о суду.

Широм Косова, у оквиру програма *Outreach* је од његовог настанка одржано 99 скупова с више од 2.200 директних учесника. Током 2021, организовано је 26 скупова, онлајн и на лицу места, с представницима невладиних организација и грађанског друштва, новинарима, студентима и правницима из великог броја косовских општина (Приштина, Призрен, Лепосавић, Зубин Поток, Митровица, Штрпце, Клокот, Речане, Витина, Ропотово, Гораждевац, Лапље Село, Горње Кусце, Партеш). Скупови уживо били су неко време онемогућени услед пандемије вируса корона, да би се у септембру 2021. у извесној мери обновили.

На скуповима програма *Outreach* СВК дели брошуре и други промотивни материјал о темама као што су “СВК укратко”, одбрана оптужених, Специјализовано тужилаштво, учешће жртава,

највиши руководиоци и судије, Правилник о поступку и доказима, програм *Outreach*, омбудсман СВК. Током 2021. неколико брошура је ажурирано с обзиром на појачану динамику у том периоду.

Осим скупова, тим програма *Outreach* бави се и израдом видео-материјала и инфографика, којима се широј јавности пружају информације о суду и одговори на најчешћа питања и дилеме. СВК је 2021. године снимио видео-клип о учешћу жртава у једном од предмета и четири видео-клипа на теме о којима су најчешће постављана питања на скуповима програма *Outreach*. Информативни видео-клипови о задацима СВК, учешћу жртава и заштитним мерама за сведоке у судници емитовани су 407 пута на телевизији на Косову, у ударним терминима, и више хиљада пута погледани на вебсајту и *YouTube* каналу СВК.

Од јуна 2021, СВК заинтересованим странама дистрибуирају билтен о својим активностима у оквиру програма *Outreach* и контактима с медијима.

У мају 2021, СВК су спровела анкету о томе шта јавност на Косову зна и мисли о СВК и СТ. Ово испитивање јавног мњења, које је започето непосредно након почетка поступака и вођено током већег дела друге фазе активности програма *Outreach*, показало је да јавност сада боље познаје и разуме ове две институције. Такође, јавност боље познаје оне њихове аспекте о којима је често информисана на скуповима програма *Outreach* и путем информативног материјала и кључних порука. На питање каква су им очекивања кад је реч о раду и професионализму СВК и СТ (по питању заштите сведока, поштовања права оптужених, индивидуалне кривичне одговорности и независности суда), одговор великог броја испитаника био је у складу с тим порукама.

2.3 | Сарадња са организацијама грађанског друштва и Судском информативном мрежом

СВК су и током 2021. наставила дијалог с невладиним организацијама из Судске информативне мреже, форума састављеног од организација грађанског друштва с Косова и из Србије од којег СВК добија драгоцене повратне информације и препоруке о програму *Outreach* и могућностима његовог побољшања. Тим програма *Outreach* је током године одржао већи број скупова са Судском информативном мрежом, како онлајн тако и на лицу места, укључујући четири консултативна састанка са целом мрежом и већи број билатералних састанака. Сугестије Судске информативне мреже значајно су допринеле даљем концепирању програма *Outreach* и стратегије комуникације СВК уопште, нарочито у погледу

поједностављивања кључних порука и интензивирања контаката с медијима на Косову.

У јуну 2021, специјализовани тужилац и секретар одржали су и онлајн састанак с представницима Судске информативне мреже, на којем су им саопштили најновије информације о активностима СТ у јавним поступцима и о правосудној подршци коју пружа Секретаријат СВК. Поред тога, током посете Косову у септембру 2021, председник и секретар одржале су неформални састанак са члановима Судске информативне мреже, на којем су с њима разговарале о перцепцији јавности о СВК и саслушале њихове предлоге у погледу програма *Outreach*.

Секретар Фиделма Донлон и специјализовани тужилац Џек Смит на онлајн састанку с невладиним организацијама из Судске информативне мреже, 23. јун 2021.

Најзначајнији догађаји у оквиру програма *Outreach*

- Од 2018. (када је програм *Outreach* почео с радом) одржано је 99 скупова са заједницама широм Косова, с више од 2.200 директних учесника.
- Током 2021. године у оквиру програма *Outreach* одржано је 26 скупова (уживо и онлајн) с представницима невладиних организација и грађанског друштва, новинарима, студентима, правницима и адвокатима из великог броја косовских општина (Приштина, Призрен, Лепосавић, Зубин Поток, Митровица, Штрпце, Клокот, Речане, Витина, Ропотово, Гораждевац, Лапље Село, Горње Кусце, Партеш).
- У анкетама спроведеним после скупова програма *Outreach*, 91% учесника изјавило је да су скупови били информативни, а 85% да би желело да им присуствује и убудуће.
- Током 2021. године снимљена су четири нова видео-клипа на теме о којима су најчешће постављана питања на скуповима програма *Outreach*. Снимљен је и један нови видео-клип о учешћу жртава у једном од предмета пред СВК. Израђена су и три инфографика о задацима СВК и о томе како суд обезбеђује правичност и непристрасност суђења.
- Информативни видео-клипови о учешћу жртава, заштитним мерама за сведоке у судници, задацима СВК и другим питањима емитовани су 407 пута на телевизији на Косову и више хиљада пута погледани на вебсајту и *YouTube* каналу СВК на албанском, српском и енглеском.
- Испитивање јавног мњења извршено у мају 2021. показало је да 59% испитаних сматра да су добро или донекле обавештени о СВК, што је значајан помак у односу на резултате ранијих испитивања.

2.4 | Јавне информације о СВК

Вебсајт СВК је меродаван извор информација о суду, активностима суда и актуелним судским поступцима. Вебсајт СВК постоји у верзијама на сва три службена језика, албанском, српском и енглеском, и садржи информације за све заинтересоване: општу јавност, новинаре, академске раднике и правнике, али и за лица која у судском поступку желе да учествују у својству жртве. На вебсајту се могу наћи актуелне информације о текућим поступцима, најновије вести о СВК, распоред седница, снимци заседања, сажети прикази предмета, могу се претраживати јавни документи или сазнати појединости о томе како је организован рад суда. Током 2021. године вебсајт СВК консултовало је више од 75.000 људи, а 80% њих били су нови посетиоци.

Током 2021. на сајту СВК био је доступан видео-стриминг са 67 јавних седница, и то симултано на албанском, српском и енглеском. Најпосећеније су странице с функцијом стриминга и странице о предметима који се воде пред СВК, као и страница „Актуелности“: оне су током 2021. имале највише прегледа (преко 120.000); странице с функцијом стриминга имале су око 70.000, а странице с информацијама о предметима и о најновијим активностима око 50.000.

Количину и врсту садржаја доступног на каналу *YouTube* СВК су у току 2021. обогатила снимцима свих јавних заседања, снимцима редовних недељних конференција за штампу и новим информативним видео-клиповима програма *Outreach* с одговорима на најчешћа питања. Видео-снимци СВК на каналу *YouTube* погледани су више од 11.000 пута, а уводно излагање специјализованог тужиоца у првом поступку посетиоци су гледали у укупном трајању од 160 сати.

Портпарол СВК у видео-клипу с одговорима на најчешћа питања

Портпарол СВК у видео-клипу с одговорима на најчешћа питања

3 | Омбудсман Специјализованих већа Косова

Омбудсман СВК самостално надзире, брани и штити основна права и слободе лица која долазе у контакт са СВК и СТ. Оснивањем Канцеларије омбудсмана унутар СВК и СТ обезбеђен је додатни степен заштите људских права лицима која долазе у контакт са овим установама.

Омбудсман Пјетро Спера

Омбудсман СВК је судија из Италије Пјетро Спера, постављен у мају 2018. Мандат и званичне функције омбудсмана дефинисани су амандманом бр. 24 на Устав Косова, Законом о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву, Правилником о поступку и доказима и Пословником о раду Специјализованог већа Уставног суда.

Канцеларија омбудсмана је од оснивања примила 18 притужби, од којих је решила 17.

Током 2021. омбудсману је уложено пет притужби. Досад је решено четири, а једна је још увек у поступку разматрања.

За три притужбе установљено је да не испуњавају услове јер подносиоци у њима нису тврдили, или нису показали, да су СВК или СТ имали било какву улогу у спорним питањима. Свим подносиоцима притужби достављено је обавештење о исходу жалби и комплетно образложење омбудсманове одлуке.

Четврта притужба тичала се тврдње подносиоца да су му специјализовани тужилац и судија за претходни поступак СВ прекршили основна права. Притужба против специјализованог тужиоца одбачена је на основу правила 29(3)(е) Правилника зато што није поднета у року од шест месеци по наводном кршењу права и зато што није ваљано образложена. Притужба против судије за претходни поступак СВК одбијена је на основу правила 29(1) и 29(3)(а) Правилника, према којима је омбудсманово интервенисање у предметима или другим правним поступцима пред СВК допуштено једино у случајевима неоправданог одуговлачења поступка.

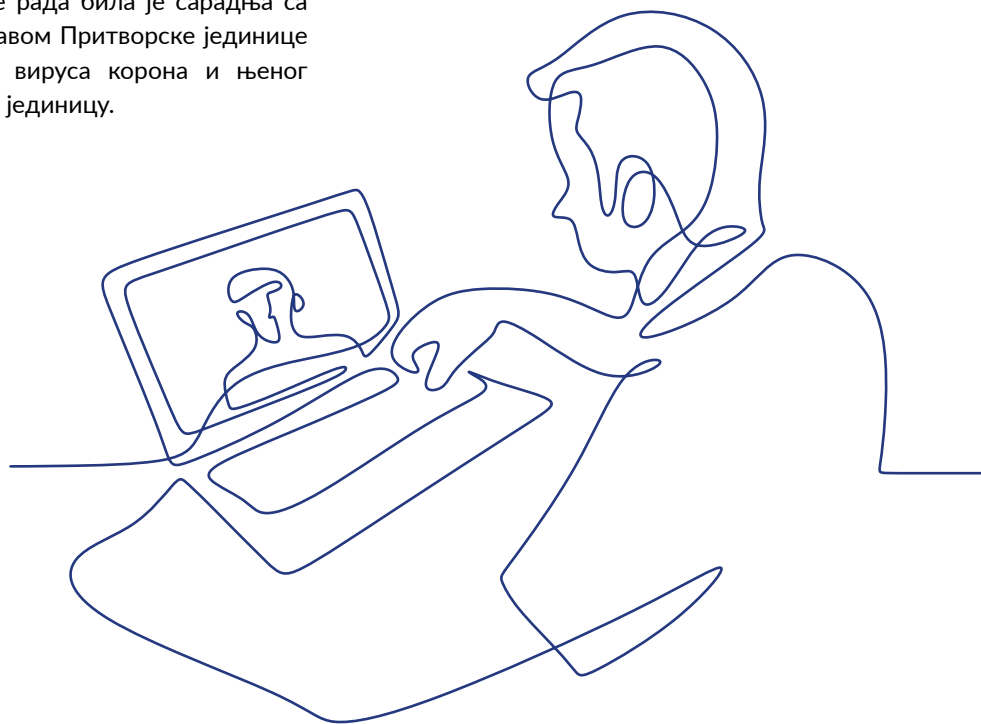
Почетком 2021. омбудсман је завршио са испитивањем навода из једне притужбе поднете 2020. Подносилац притужбе тврдио је да је секретар прекршила његово основно право тиме што је у огласу за једно радно место навела и услов држављанства (ЕУ или треће државе контрибутора). Омбудсман је закључио да је секретарев поступак за запошљавање и одабир особља био легалан и у складу с правилима око којих су се ЕУ и Косово усагласили и која су усвојена путем Устава Косова, као и да је у складу са стандардима међународног права људских права, конкретно са члановима 8, 14 и 1(1) Протокола 12 Европске конвенције о људским правима. Извештај о томе омбудсман је објавио на вебсајту СВК 7. маја 2021.

У складу са својом надзорном функцијом, омбудсман је током целе године конструктивно пратио рад СВК и СТ како би гарантовао строго поштовање највиших стандарда људских права. Нарочито важно поље рада била је сарадња са Секретаријатом и Управом Притворске јединице у погледу пандемије вируса корона и њеног утицаја на Притворску јединицу.

У октобру 2021. омбудсман је лично обишао Притворску јединицу СВК. Том приликом он се упознао са свих осам притвореника, а са седморицом се састао иза затворених врата. Један притвореник одбио је понуду за такав састанак. После посете омбудсман је председнику и секретару поднео извештај.

И поред ограничења наметнутих пандемијом, канцеларија омбудсмана је током целе године активно радила на контактима с јавношћу. Уз помоћ Службе Секретаријата за информисање и комуникацију с јавношћу, канцеларија омбудсмана укључила се у низ сусрета онлајн у оквиру програма *Outreach* са организацијама цивилног друштва у региону.

У априлу 2021. омбудсман је организовао сусрет онлајн с недавно именованим омбудсманом Косова.

4 | Одељење за судске послове

Одељење за судске послове обезбеђује правну и оперативну подршку СВК и СТ посредством Службе за организацију рада у судници, Службе за превођење, Службе одбране, Службе за учешће жртава, Службе за пружање заштите и подршке сведоцима и Управе притворске јединице.

Један од најважнијих момената 2021. био је почетак два суђења пред СВК. С њима су на сцену ступиле и све службе СВК за правну подршку.

Њихове активности обухватају подршку лицима која сведоче пред судом, гарантовање заступања за жртве које учествују у поступцима и континуирани рад на сигурности и безбедности осам притворених лица у Притворској јединици СВК. Поред два предмета у којима је у току главни поступак, два су у фази претходног поступка. Службе Одељења за судске послове укључене су у све фазе рада, свака према својој специфичној радној области.

4.1 | Служба за организацију рада у судници

Служба за организацију рада у судници стара се за документацију предмета који се воде пред СВК, за електронски систем за организовање рада у судници *Legal Workflow* и за софтвер за транскрипцију *Transcend*. Служба за организацију рада у судници одговорна је и за припрему и организовање судских заседања. Осим тога, она организује и оријентационе сесије о суду за судије, сведоке, странке и учеснике у поступку.

Током 2021. Служба за организацију рада у судници примила је, обрадила и доставила укупно 1.859 поднесака са 908 прилога и готово 40.000 доказних предмета које су стране у поступку обелоданиле једна другој. У репозиторијум „Јавна судска документација“, доступном на вебсајту СВК, похрањен је укупно 1.161 јавни поднесак и прилог. По издавању налога секретару да промени степен тајности неких поднесака и заведе их као јавне, накнадно су обрађена и учињена доступним још 242 поднеска.

Током године одржано је 75 заседања. Служба за организацију рада у судници обрадила је и доставила 352 јавна и поверљива транскрипта сачињена током тих заседања, и то на сва три службена језика СВК. У репозиторијуму „Јавна судска документација“ на вебсајту СВК доступна су 174 транскрипта.

Континуирано се радило и на побољшању електронског система за организовање рада у судници *Legal Workflow* како би се што више удовољило потребама страна у поступку. Крајем године секретар је формирала радну групу која ће и даље проверавати тај систем и развијати га у правцу што веће ефикасности и поузданости. До краја године систем је имао 292 корисника, за које је Служба организовала 144 основна и виша курса обуке. Поред тога, Служба пружа подршку и корисницима програма за транскрипцију, захваљујући којем се ток заседања може пратити од речи до речи.

4.2 | Служба за превођење

Служба за превођење је и током 2021. године обављала задатке усменог и писменог превођења, како у седишту СВК, тако и на терену.

У року од годину дана Служба је превела више од 12.000 страница текста са/на сва три службена језика СВК (албански, српски и енглески), али по потреби и на друге језике, и тиме допринела ефикасном раду Суда и његовим спољним контактима. Захтеви за превод углавном су се односили на поднеске у предметима пред СВК. Код основних поднесака рад Службе неретко је скопчан с кратким роковима које налажу сама процедура и потреба да се поштују права оптужених. У остале важније преводилачке пројекте 2021. спадали су текстови попут интерних прописа, материјала омбудсмана и Независног представничког тела специјализованих бранилаца, те материјал програма *Outreach* и други разноврсни материјали за информисање јавности.

Поред тога, Служба за превођење помагала је Специјализованом тужилаштву и за његове потребе превела је укупно 1.066 страница материјала (61 документ) са језика или на језике који нису службени језици СВК.

Служба за превођење била је подједнако активна и у домену усменог превођења. Њени симултани преводиоци били су ангажовани на 75 заседања, као и током више онлајн догађаја и састанака с трећим странама. Поред пружања услуга усменог превођења на састанцима које су организовале Службе СВК, особље Службе за превођење одговарало је и на *ad hoc* захтеве одбране и заступника жртава, а по потреби и на молбе Притворске јединице. Напослетку, Служба за превођење пружала је услуге симултаног превођења и током редовних недељних брифинга СВК за медије.

4.3 | Служба одбране

Служба одбране руководи системом правне помоћи за заступање осумњичених и оптужених слабог или делимично слабог имовинског стања. У оквиру те функције, она, заједно са Службом за учешће жртава, води Именик бранилаца и заступника који имају право заступања пред СВК. Крајем 2021. тај именик, доступан и на вебсајту СВК, обухватао је 215 бранилаца, од којих су 111 специјализовани браниоци, 28 заступници жртава, а 76 и једно и друго. Конкурс за уврштавање у именик је и даље отворен.

Иако је неутрална и није укључена у конкретно вођење било ког предмета, Служба одбране је тимовима одбране у сва четири предмета пред СВК стајала на располагању за консултације и подршку. Служба одбране старала се за то да се специјализовани браниоци и чланови њиховог тима што лакше уклопе у систем СВК и договарала

с другим службама да им се омогући обука у коришћењу електронског система за организовање рада у судници *Legal Workflow*, као и приступ неопходној компјутерској опреми и канцеларијама предвиђеним за одбрану у оквиру објекта СВК.

Неки браниоци и њихови тимови су и ове године наставили рад на даљину, али су многи и долазили у Холандију да се састану с оптуженима и учествују у заседањима на лицу места. Како би тимови одбране могли неометано да раде и како би се поштовало право оптужених на правично суђење, Служба одбране је, заједно с Протоколом, пружала савете и помоћ код мера које су због пандемије вируса корона важиле за путовања и улазак у Холандију. Осим тога, Служба одбране је предузимала и кораке којима би се специјализованим браниоцима и њиховим тимовима омогућило да путују на Косово.

Током 2021. Служба одбране добила је један захтев за правну помоћ оптуженом. У складу с Правилником о правној помоћи, Служба је потом детаљно испитала финансијско стање оптуженог и секретару поднела своје мишљење. На основу тог мишљења, секретар је условно одобрила пружање правне помоћи на неколико месеци, док вештак не изнесе процену. Осим тога, Служба одбране формирала је и списак независних заступника који су овлашћени и спремни да, по потреби и без благовремене

најаве, према правилу 151(6) Правилника о поступку и доказима пружају правне савете сведоцима код којих постоји опасност да би током сведочења могли сами себе да оптуже.

Служба одбране задужена је за сва питања која би тимови одбране и браниоци увршћени у Именик бранилаца и заступника могли упутити Секретаријату – на пример, питања о правној помоћи.

4.4 | Служба за учешће жртава

Служба за учешће жртава стара се о лицима која у поступцима пред СВК учествују у својству жртве. Служба пружа помоћ и консултације лицима која у неком поступку желе да учествују у својству жртве, обрађује њихове захтеве поверљиво и сигурно и подноси их панелу који ће одлучивати о њима.

Жртве које учествују у поступцима пред СВК уживају извесна права, као што су право да буду обавештене, да им се призна статус жртве, те право да добију накнаду штете. Заступник жртава може да присуствује рочиштима, да испитује сведоке, одговара на поднеске страна у поступку и редовно информисе жртве о току поступка. Поред тога, заступник жртава тражи мишљење жртава, упознаје се с њиховим бојазнима и износи их пред судију.

Кад жртве добију одобрење да учествују у поступку пред СВК, Служба за учешће жртава стара се за то да оне буду ваљано заступане, па у ту сврху, између осталог, ажурира именик адвоката овлашћених да заступају жртве. У тај именик су крајем 2021. била уписана 104 заступника жртава. Служба за учешће жртава води и систем плаћања за правно заступање жртава које учествују у поступцима пред СВК.

На препоруку Службе за учешће жртава, секретар је 2021. именovala два заступника жртава, једног у предмету против г. Мустафе и једног у предмету

против г. Тачија и других. Од почетка 2020. укупно је 30 подносилаца захтева добило статус жртве која учествује у поступку: један у предмету против г. Шаље, деветоро у предмету против г. Мустафе и 20 у предмету против г. Тачија и других.

С друге стране, у предмету против г. Тачија и других захтев за учешће одбијен је у шест случајева, на шта су подносиоци захтева, уз помоћ дежурног заступника, уложили жалбу. Међутим, панел Апелационог суда потврдио је одлуку судије за претходни поступак да се дотичним лицима не одобри статус жртве која учествује у поступку.

Служба за учешће жртава и даље активно ради с јавношћу, превасходно онлајн, како би успоставила контакт са жртвама и организацијама које их заступају. Тако су 2021, на пример, организовани округли столови с новинарима и представницима грађанског друштва и снимљени и објављени видео-клипови о процедури за подношење захтева за учествовање у поступку; један такав клип посвећен је пријављивању за учешће у предмету против г. Мустафе. Ти видео-клипови емитовани су на телевизијским каналима на Косову и у Србији.

Године 2021. тридесет лица добило је статус жртве која учествује у поступку пред СВК.

4.5 | Служба за пружање заштите и подршке сведоцима

Служба за пружање заштите и подршке сведоцима задужена је за безбедност, физичку и психичку добробит, достојанство и приватност сведока, жртава које учествују у поступку и, по потреби, других лица изложених опасности услед сведочења сведока.

Са отпочињањем суђења у два предмета СВК и са сведочењем првих сведока, рад Службе за пружање заштите и подршке сведоцима се интензивирао. Пружајући најразличитије услуге, Служба је омогућила безбедно и благовремено приступање двадесет сведока (десет пред Претресним панелом I и десет пред Претресним панелом II). На пример, сведоци су пре пута обавештавани о услугама и помоћи које могу да очекују, као и о питањима безбедности, добробити, путовања, смештаја и накнада.

Служба за пружање заштите и подршке сведоцима стара се о свим логистичким питањима која се тичу путовања сведока и њиховог боравка у седишту суда. Према потреби, сведоци током путовања могу имати пратњу особља Службе. У самом седишту суда, особље Службе упознаје сведоке с изгледом суднице и системима који се у њој користе, као и са

чекаоницама за сведоке. Током боравка сведока у Холандији, особље Службе нон-стоп стоји на располагању за сву неопходну подршку и помоћ. Служба сведоцима помаже и да добију медицинску, психолошку и сваку другу потребну подршку како би могли да сведоче пред СВК. Пре сведочења специјализовани психолози и службеници за заштиту сведока оцењују осетљивост сведока и пружају психосоцијалну подршку пре и после сведочења. По окончању сведочења Служба се стара и за то да се сведоци безбедно врате кући и спроводи мере повратног извештавања, како би од сведока прикупила оцене о њиховом искуству приликом сведочења и добила реакције о квалитету својих услуга.

У случају два сведока Претресни панел I одобрио је захтев да им директно у судници помогне особље Службе које говори њихов језик, као и да психолог Службе буде присутан у судници. Служба за пружање заштите и подршке сведоцима додатно је консолидовала своје оперативне капацитете и способност да ефикасно штити лица изложена вишем степену опасности, у сарадњи с националним и међународним партнерима.

4.6 | Управа притворске јединице

Управа притворске јединице руководи и управља притворским објектом СВК, који се налази у оквиру једног холандског затвора у Хагу. У складу с Правилником СВК о притвору, најбољим искуствима из праксе и свим релевантним међународним стандардима, Управа се стара о безбедности и сигурности притвореника и гарантује поштовање њиховог достојанства и њихових права. У априлу 2021. у притворски објект СВК пребачен је и осми притвореник.

Током 2021. одржано је знатно више седница него претходне године, а у неким предметима је отпочето суђење, па је Управа притворске јединице, прилагодивши се новим приликама, акценат ставила на примену технолошких решења, на пример, даљинског приступа заседањима у судници којим се притвореницима омогућава учешће у поступку.

У складу с обавезом СВК да притвореницима обезбеде време и могућности да се оптимално припреме за одбрану, у марту 2021. покренут је и систем за безбедну електронску размену података, захваљујући ком притвореници и њихови браниоци могу да размењују податке релевантне за предмет.

И поред ограничења наметнутих пандемијом, СВК су се постарала за то да притвореницима омогуће одржавање контакта с породицом. Вакцинација у притворском објекту била је успешна, па су, уз консултације са заводским лекаром, половином јула 2021. поново одобрене и физичке посете, за почетак ограничене на чланове најуже породице. У септембру 2021. то је одобрење проширено и на друге приватне посете, али су мере за учесталије телефонске позиве и виртуелне посете остале на снази. Режим посета за браниоце остао је непромењен.

Током целе године вршен је низ обилазака и независних провера како би се утврдило да ли се поштују права притвореника. Међународни комитет Црвеног крста је у септембру спровео своју другу независну проверу за 2021. (уједно и прву на лицу места), како би оценио да ли су притвореницима обезбеђени услови у складу с међународним стандардима притвора и с правилима и прописима усвојеним у СВК. Приликом таквих обилазака Међународни комитет Црвеног крста одржава и појединачне састанке с притвореницима СВК. У октобру 2021. омбудсман СВК је, у складу с Правилником о поступку и доказима, први пут лично проверио услове у којима притвореници бораве.

Од јула 2021, кад су поново одобрене физичке посете, Управа притворске јединице омогућила је више од 200 посета чланова породице у Притворском објекту СВК.

Притворски објект СВК

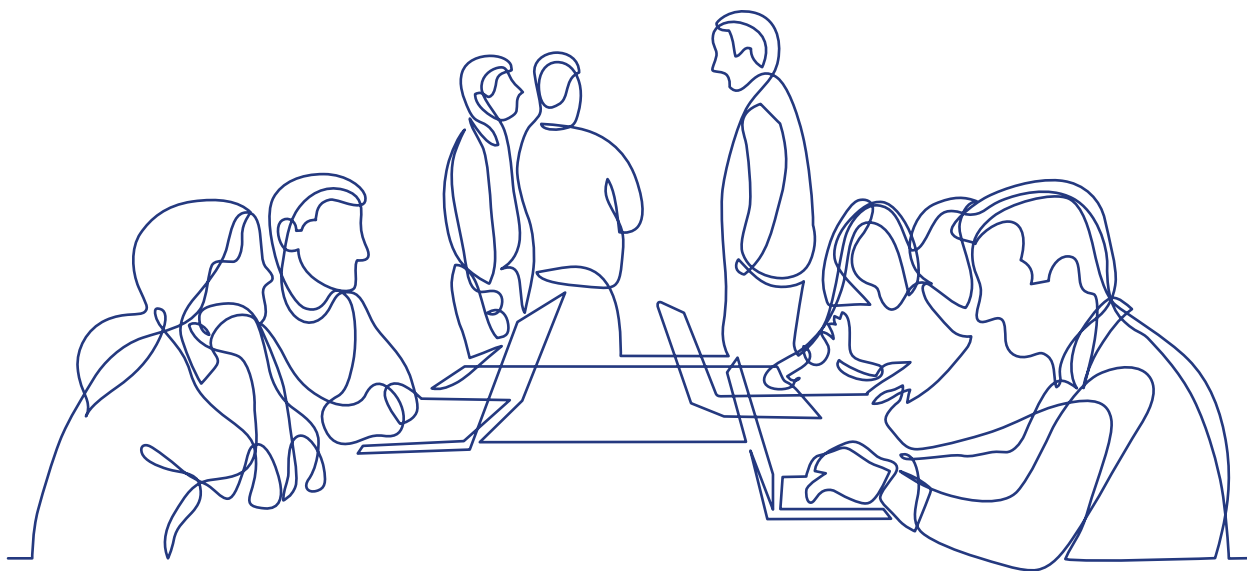
5 | Одељење за администрацију

Одељење за администрацију обезбеђује стручну административну и техничку подршку СВК и СТ посредством Кадровске службе, Службе за информациону технологију, Службе за одржавање и заједничке послове, Службе за обезбеђење и сигурност, Службе за финансије и буџет и Службе за набавке.

Током 2021. године Одељење за администрацију претежно је радило на припреми судница и на спровођењу мера за ублажавање ризика од вируса корона, како у просторијама Суда, тако и на службеним путовањима. Осим тога, Одељење се припремало и за физички повратак запослених у просторије Суда и радило на обезбеђивању сигурних услова за рад.

Одељење за администрацију интензивно је радило на развоју, примени и провери софтверског система за планирање ресурса институције, који је СВК набавио крајем 2020. У питању је пакет софтверских алатки за пословно управљање прилагођен специфичним потребама СВК у области финансија, буџета, обрачуна плата, кадровских питања и управљања имовином. Током године напредовало се и у оптимирању поступака у домену финансијског и буџетског пословања.

У својству повереника СВК за спречавање свих видова преваре, начелник Одељења за администрацију је, заједно с интерним ревизором и административним референтом, учествовао у обуци инструктора за борбу против разних видова преваре, коју су организовале Служба Европске комисије за инструменте спољне политике и Европска служба за борбу против превара спречавање преваре. Они су потом за особље СВК и СТ организовали три курса за откривање разних видова преваре.

5.1. | Кадровска служба

Кадровска служба пружа подршку, савете и услуге свим запосленим у СВК и СТ. Током 2021. године Кадровска служба је наставила да испуњава своја задужења тако што је помагала приликом ангажовања нових кадрова, радила са запосленима и саветовала их о широком спектру кадровских питања, од компензације и бенефиција до добробити и здравственог осигурања, пружала подршку запосленима и руководиоцима у поступку оцењивања радног учинка и организовала обуке и друге могућности за лични развитак запослених.

Током године објављена су два општа конкурса за запослене и један конкурс за стажисте. Кадровска служба добила је укупно 2.277 пријава од 1.013 кандидата (425 жена и 588 мушкараца) и најпре проверила да ли они испуњавају формалне услове конкурса. На конкурс за стажисте стигло је 289 пријава од 101 кандидата (71 жена и 30 мушкараца). Укупан број запослених у СВК и СТ порастао је с 244, колико их је било на дан 31. децембра 2020, на 268 на дан 31. децембра 2021. Од 202 запослених у СВК 97 су жене а 105 мушкарци, док су у СТ од 66 запослених 25 жене а 41 мушкарци. Током 2021. примљено је укупно 65 нових сарадника.

Број деташираних кадрова остао је на скоро истом нивоу: десет деташираних лица из шест држава чланица ЕУ (Бугарске, Немачке, Мађарске, Ирске, Италије и Малте) и из две треће државе контрибутора (Швајцарске и

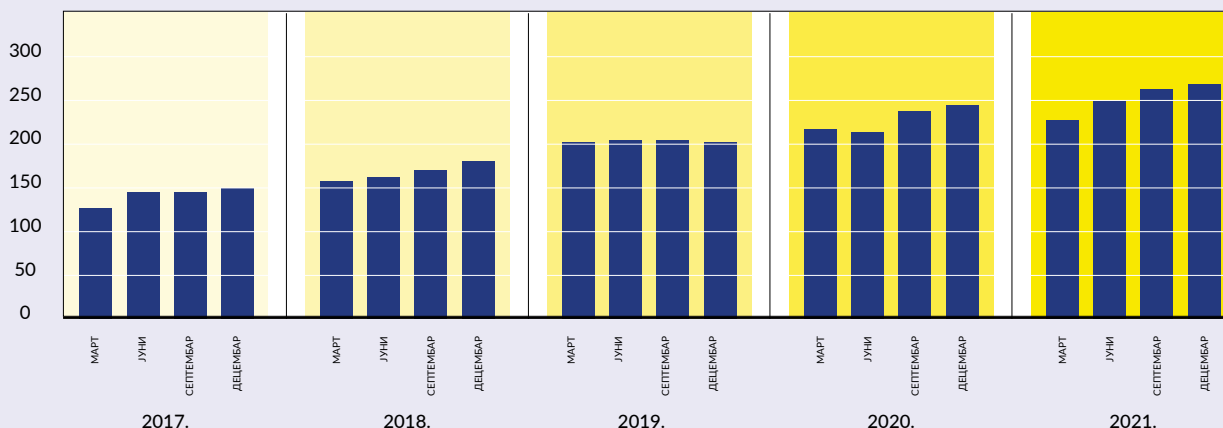
Сједињених Америчких Држава).

Кадровска служба се и ове године старала о томе да свако ко учествује у раду комисије за избор нових запослених добије поуздане смернице о поступку за избор и ангажовање кадрова у СВК и СТ како би, у својству члана комисије, могао да донесе ваљано утемељену одлуку.

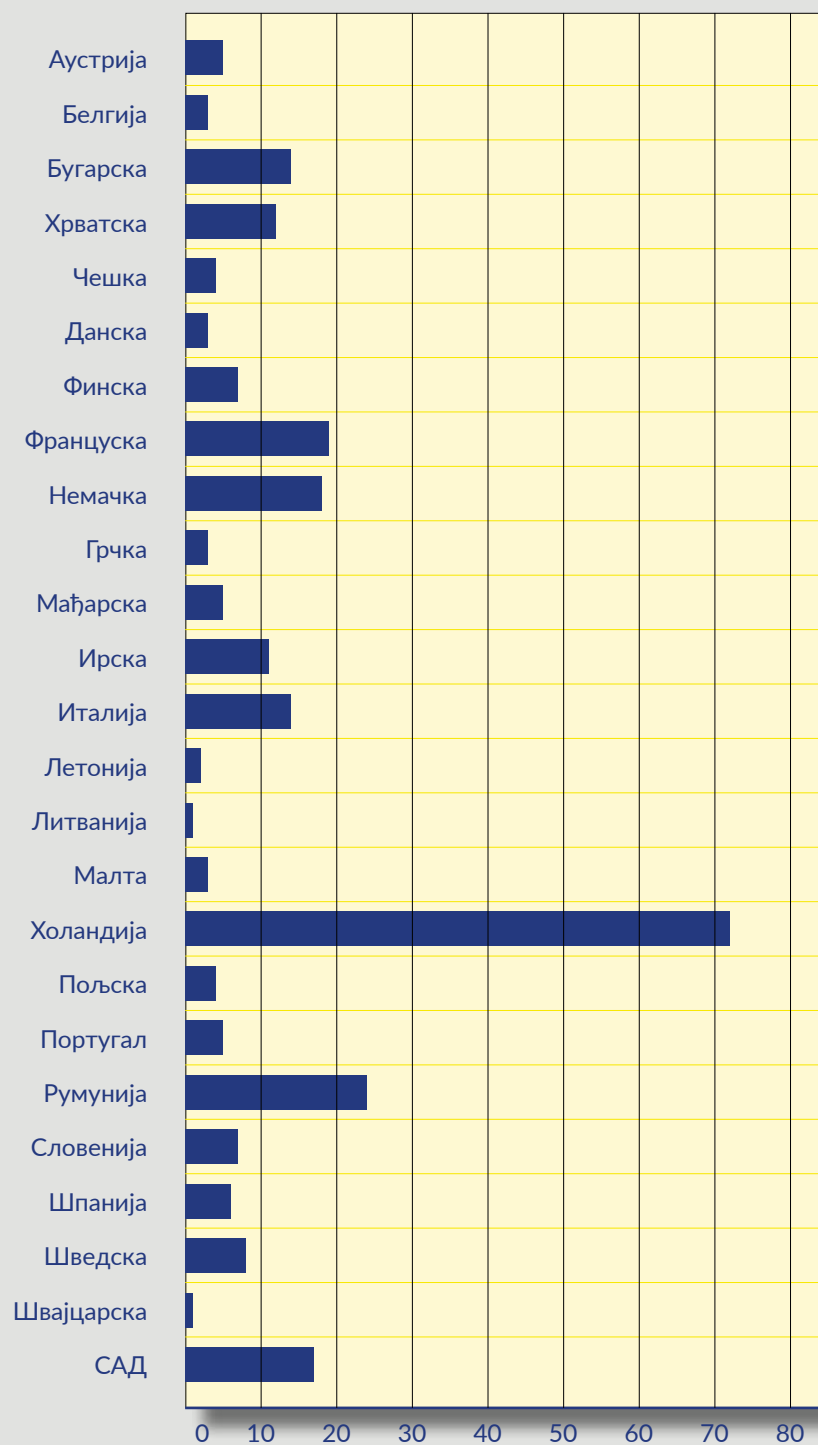
Захваљујући Кадровској служби, запослени у СВК и СТ имали су током године прилику да учествују у бројним курсевима и обукама на теме попут руковођења и управљања, спречавања психичког и сексуалног узнемиравања, радног учинка и информационе технологије. Будући задужена да се стара о добробити запослених, Кадровска служба је запосленима током целе године пружала услуге психолошког саветовања и бриге о добробити. У сарадњи с Кабинетом секретара, Кадровска служба је ревидирала Правилник за запослене и унела у њега неколико значајних измена.

Служба је имала и значајну улогу у пружању подршке запосленима током пандемије. Контакт за пандемију вируса корона све време је објављивао најновије информације о мерама које је увела држава домаћин, о програму вакцинације и о дигиталним сертификатима, и саветовао особље о корацима које треба да предузме ако се зарази или ако је било у контакту са зараженим лицима, као и о ограничењима која важе за путовања.

Укупан број запослених у СВК и СТ

Заступљеност запослених у СВК и СТ по државама 31. децембар 2021.

5.2 | Служба за информациону технологију

Служба за информациону технологију и ове године је пружала поуздане ИТ и аудиовизуелне услуге неопходне за рад СВК и за рад у судницама, како у седишту СВК тако и за потребе рада на даљину.

У септембру и октобру 2021. отпочела су прва суђења пред СВК, и то у условима важећих ограничења услед пандемије вируса корона. За СВК и њихову Службу за информациону технологију то је био изузетно важан тренутак. Са становишта технике, суђења су захтевала додатне капацитете за видео-везе из Притворског објекта СВК и из судница, како би тимови одбране и остали и на даљину могли да учествују у суђењу. Служби за информациону технологију пошло је за руком да те видео-везе без прекида, без одлагања и безбедно уклопи у инфраструктуру судница и омогући неометано одвијање суђења.

Преко вебсајта СВК јавне седнице емитоване су на албанском, српском и енглеском, само с извесним одлагањем, с обзиром на мере заштите сведока.

Како би рад у судницама и у догледној будућности могао да се одвија неометано и безбедно, Служба је почела да обнавља информациону опрему, опрему за комуникацију и аудио-визуелну опрему која је почела да застарева. То се, међутим, није одразило на одвијање судских поступака. Осим тога, Служба је активирала и додатне механизме заштите за информације и инфраструктуру и тиме још више учврстила контролу над информацијама.

У марту 2021. СВК су активирала систем за безбедну електронску размену података између бранилаца и притвореника. Захваљујући томе, они

сада преко посебног простора на мрежи СВК резервисаног само за њих могу да размењују информације везане за предмет.

Током 2021. Служба за информациону технологију развила је и опрему за даљинско контактирање са сведоцима на терену. Тако се судница СВК виртуелно може проширити на ма које место на свету које има интернет или мрежу за мобилну размену података. Захваљујући специфичним особинама, та опрема се може унети и у авион у посебним кутијама величине ручног пртљага, чиме се умањује опасност да ће се изгубити или да ће неко њоме манипулисати.

У првој половини године Служба за информациону технологију почела је да користи и тестира софтверски систем за планирање ресурса институције, намењен административним и финансијским пословима.

Што се тиче хардвера, Служба је оформила и оспособила два рачунарска центра и тиме допунила свој главни систем, те тако може боље да реагује у случају нужде и омогући континуиран рад не само за потребе судских заседања него и за нон-стоп функционисање Службе за безбедност и сигурност и Притворског објекта.

Притвореници могу да учествују у заседањима у судници и не напуштајући Притворски објект СВК. Они при том користе исте услуге превода као и у судници, а мере за заштиту сведока остају на снази.

5.3 | Служба за одржавање и заједничке послове

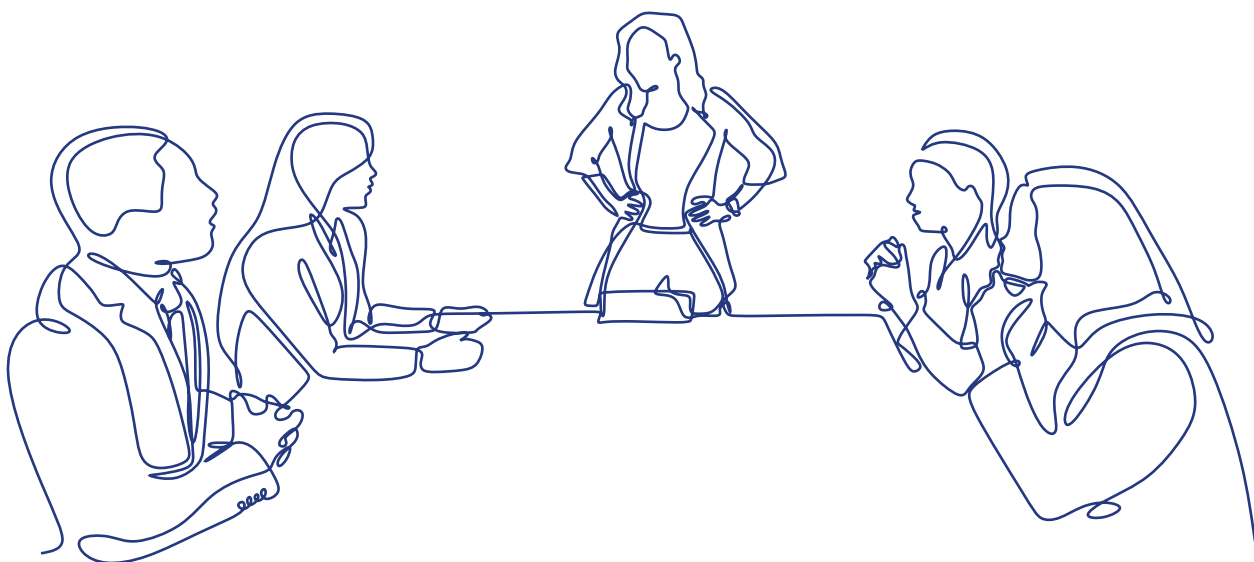
Служба за одржавање и заједничке послове задужена је за ефикасно и целисходно пружање помоћних услуга СВК и СТ. То укључује решавање питања у вези с некретнинама у сарадњи са државом домаћином, одржавање и изградњу објеката и планирање радних просторија у циљу одржавања квалитетног радног простора за запослене и посетиоце који долазе у организацију. Служба такође пружа услуге као што су исхрана запослених, пријем гостију и хигијена, а стара се и о поштанским и доставним услугама, транспорту, путовањима и логистици и тесно сарађује са Службом за обезбеђење и сигурност и Протоколом.

И током 2021. Служба за одржавање и заједничке послове ревносно је примењивала физичке мере које је држава домаћин одредила за ублажавање ризика у објектима услед пандемије вируса корона.

Те мере смањења ризика и прилагођавања просторија биле су од кључног значаја за одржавање више јавних рочишта у судници, којима су присуствовали како представници јавности у галерији за посетиоце, тако и представници медија у наменским просторијама за медије.

У мају 2021. Служба за одржавање и заједничке послове отпочела је дугорочни пројект сарадње с Централном агенцијом Владе Холандије за непокретности на нацрту новог уговора за одржавање објекта СВК и СТ, који ће ступити на снагу маја 2023. Тај уговор обухвата све аспекте одржавања објекта, као и све системе безбедности, информационе технологије и аудио-визуелне системе.

Од самог почетка суђења, Служба за одржавање и заједничке послове трудила се да омогући неометан приступ судницама и њихов рад.

5.4 | Служба за обезбеђење и сигурност

Служба за обезбеђење и сигурност обавља најразличитије послове везане за сигурност и обезбеђење СВК и стара се о томе да се појединци и све организационе јединице упознају са широким спектром могућих ризика.

Поред консултација око мера уведених због пандемије вируса корона и њиховог надзирања, Служба за обезбеђење и сигурност се 2021. у потпуности посветила оперативној подршци текућим судским поступцима. Нови припадници Службе морали су да прођу обуку за специфичне послове. У ограниченим условима наметнутим пандемијом вируса корона, сви курсеви су успешно одржани.

Редовном годишњом провером приправности у ванредним ситуацијама испуњене су правне обавезе према земљи домаћину везане за коришћење објекта. Периодичним прегледањем и ажурирањем материјала о потенцијалним ризицима установљено је да је програм безбедности усклађен и с проценама Службе и с проценама надлежних органа државе домаћина.

Служба за обезбеђење и сигурност обавила је обимне припреме за почетак судске активности и помагала бројним актерима укљученим у рад Суда. Сходно одлукама судије за претходни поступак, Служба за обезбеђење и сигурност успешно је спровела две надзиране посете једног притвореника Косову. Те крајње комплексне операције нису биле благовремено најављене и изискивале су висок степен сарадње и координације с неколико екстерних институција. И особље Службе које је директно учествовало у тим операцијама и СВК у целини похваљени су за професионалност, ефикасност и коректан однос.

Током 2021. Служба за обезбеђење и сигурност спровела је две надзиране посете једног притвореника Косову, које је судија за претходни поступак одобрио из хуманитарних разлога.

Мере безбедности на улазу у зграду Суда

5.5 | Служба за финансије и буџет

Служба за финансије и буџет помаже секретару у финансијском управљању и располагању средствима додељеним СВК, у складу с интерним финансијским прописима и прописима и правилима Европске уније, као и у заштити од финансијских ризика.

И током 2021. Служба за финансије и буџет радила је на остваривању сведене и самосталне управе и успостављању стабилног финансијског пословног тока, којим се осигурава рационално финансијско пословање. Знатна средства усмерена су на прилагођавање новим условима наметнутим пандемијом и на активирање софтверског система за планирање ресурса институције. Поред тога, секретар је током године ажурирала четири административне директиве, а Служба је организовала редовне интерне обуке за особље о најважнијим аспектима финансијских токова у СВК и СТ, захваљујући чему су СВК добила стриктна финансијска правила, поступке и практична искуства.

СВК су наставила да управљају средствима добијеним од држава чланица ЕУ током 2021, у складу с петим Споразумом о гранту, који је секретар испред СВК и СТ потписала с Европском комисијом за период од 15. јуна 2021. до 14. јуна 2023. за укупан износ од 110.279.698 евра, и четвртим Споразумом о гранту за период од 15. јуна 2020. до 14. јуна 2021. за укупан износ од 42.900.000 евра. Поред средстава добијених од ЕУ, СВК су добила и средства од владе Швајцарске, у укупном износу од 144.700 евра, намењена активностима програма *Outreach* током 2020. и 2021. године.

Током 2021. Служба за финансије и буџет извршила је више од 3.000 финансијских операција, од буџетских обавеза до исплата, а знатан део њих био је повезан с почетком судских поступака. Укупан број финансијских операција током 2021. године био је виши него претходне.

Током 2021. успешно су затворени трећи Споразум о гранту, за период од 15. јуна 2018. до 14. јуна 2020, и Споразум о гранту потписан између СВК и владе Норвешке, у укупном износу од 80.000.000 норвешких круна, као помоћ за пресељење судске активности у нову зграду. Нису утврђене никакве неправилности. Поред тога, поднет је и завршни извештај за четврти Споразум о гранту од ЕУ за период од 15. јуна 2020. до 14. јуна 2021.

Правила управљања СВК, али и чињеница да СВК добијају финансијска средства од ЕУ налажу да се и интерном ревизијом и преко спољне ревизорске фирме редовно врше независне провере буџетских расхода СВК. Ни 2021. приликом ревизија и провера расхода нису утврђене никакве неправилности.

Служба за финансије и буџет наставила је и продубила плодну сарадњу са Службом Европске комисије за инструменте спољне политике и тако допринела ефикасном надзирању и распоређивању финансијских средстава СВК.

Током 2021. Служба за финансије и буџет наставила је да се стара о правилном коришћењу средстава добијених од ЕУ и Швајцарске.

5.6 | Служба за набавке

Служба за набавке стара се о томе да сва роба, услуге и радови потребни да би СВК и СТ остварили свој мандат буду на располагању благовремено и да се набаве по оптималној цени. Како је набавка једна од области јавног сектора у којима важе најстрожа правила, набавке за СВК и СТ редовно подлежу строгим контролама и ревизијама.

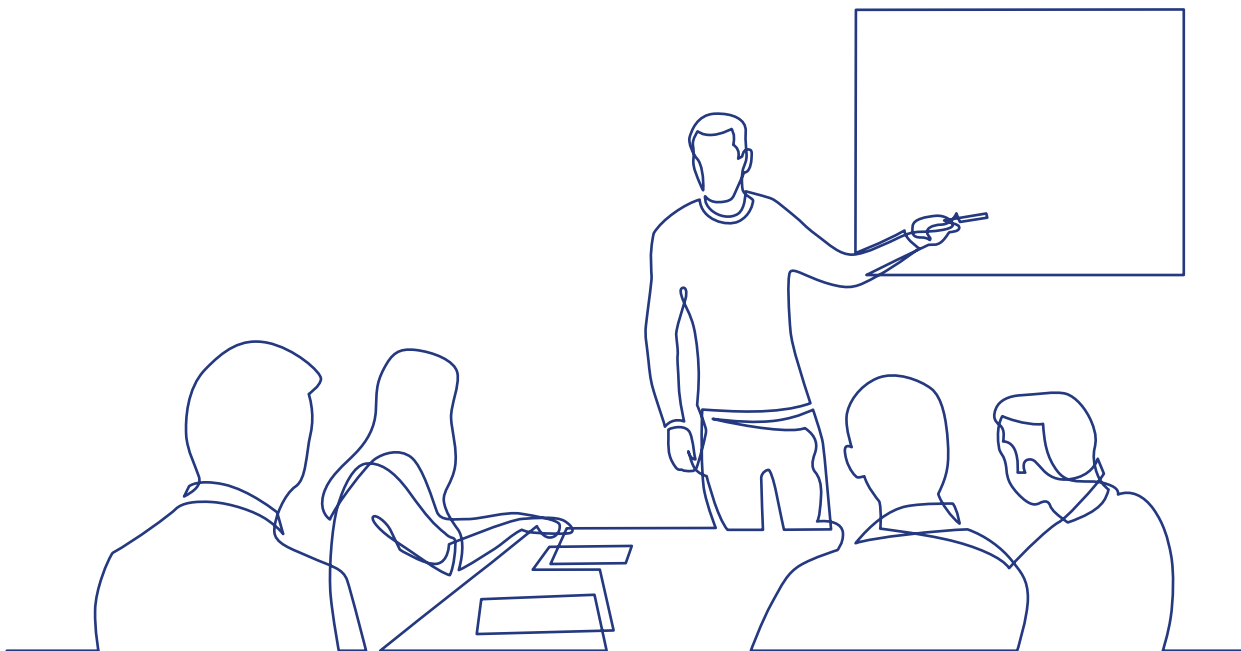
Током 2021. Служба за набавке наставила је да ради на оптимирању трошкова и употребе буџетских средстава за будуће набавке, свесна да се тиме не сме угрозити мандат СВК и СТ. Упоредо с тим, Служба је настојала да потенцијалним партнерима разјасни особености и услове важећих поступака за тендере, али се трудила и да што већем броју предузећа, без обзира на њихово седиште, пружи прилику да сарађују са СВК и СТ.

Служба за набавке је и током 2021. гарантовала поштовање проверених искустава из праксе и релевантних правила и прописа о набавкама,

руководећи се при том нарочито Практичним водичем за уговорне процедуре Службе ЕУ за спољно деловање, који је основни документ за режим набавке у СВК и СТ, али и интерним упутствима и смерницама.

Током 2021. Служба за набавке организовала је обуку за особље СВК и СТ како би се поступак склапања уговора и истраживања тржишта у целој организацији одвијао доследно и у складу са строгим правилима. Служба је настојала да за целу организацију разради стратегију набавке која би се држала принципа комерцијалног пословања, како би се од случаја до случаја што лакше могла утврдити оптимална понуда и тиме испунити прави задатак Службе.

Током 2021. СВК и СТ закључили су више од 130 уговора за низ добара и услуга у вредности вишој од 13,5 милиона евра.

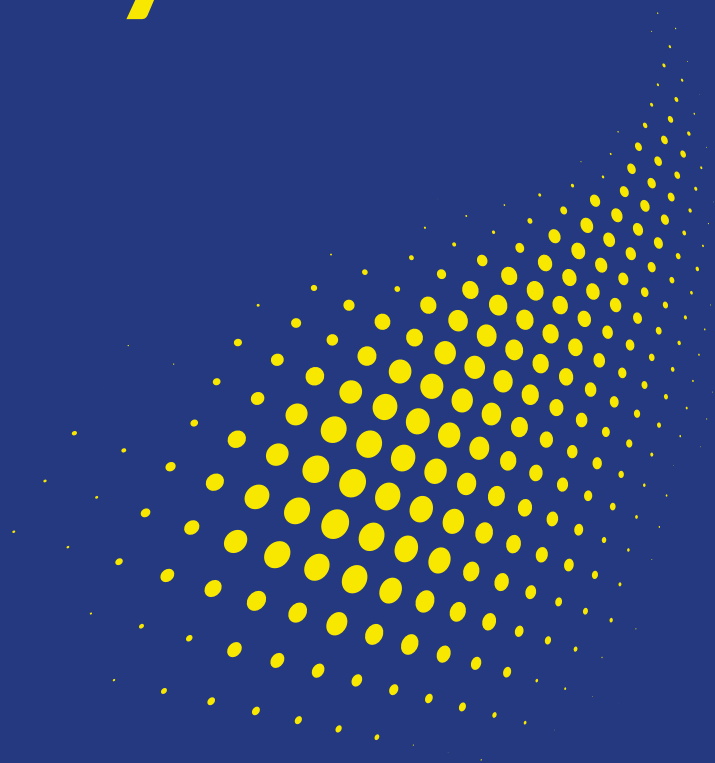
6 | Служба за интерну ревизију

Интерна ревизија доприноси одговорном институционалном управљању СВК и СТ тиме што спроводи разне контроле и извештава секретара о њиховим резултатима. Ревизор се придржава међународних професионалних стандарда унутрашње контроле и финансијских прописа ЕУ и предлаже мере за боље управљање.

И у условима пандемије вируса корона, интерни ревизор је наставила да ради на даљину и остварује годишњи план за ревизију. Током 2021. извршено је девет ревизија о расходима, набавци, чувању имовине, запошљавању нових кадрова, пензионим фонду и гранту добијеном од владе Швајцарске. Поред тога, интерни ревизор је извршила и три ревизије како би контролисала примену препорука проистеклих из ранијих ревизија. Коначно, интерни ревизор је учествовала и у обучавању особља на тему борбе против разних видова преваре.

Задатак Службе за интерну ревизију није само да утврди тачност података и поштовање правила, већ и да се стара за адекватну контролу, ефикасност, чување имовине и за сва друга питања која би се могла неповољно одразити на рад организације и њене циљеве.

Интеграција родне перспективе у СВК и СТ

1 | Сигурно и инклузивно радно окружење

Највиши руководиоци СВК и СТ и даље се залажу за сигурно и инклузивно радно окружење које ће бити истинска потпора запосленима и безрезервно подржавају рад Контакта за родна питања и све активности на уважавању родне перспективе.

Обука и подршка

Такав став највиших руководилаца СВК и СТ одражен је и у Стратегији за борбу против узнемиравања на радном месту из 2019. Потоње године организована је обука на тему „Борба против узнемиравања: поштовање и достојанство на радном месту“, а 2021. и додатна обука на тему „Превенција психичког и сексуалног узнемиравања“. До краја године обуку је завршило 95% руководилаца и чланова Представничког тела запослених СВК и СТ, као и знатан број запослених широм организације.

Неки запослени учествовали су и у једнедељној обуци коју ЕУ организује за контакт-особе за родна питања и том приликом стекли нова сазнања о интегрисању родне перспективе и одговарајућих активности у свакодневицу организације. Посебна обука организована је и за чланове комисија СВК и СТ за запошљавање.

У настојањима највиших руководилаца СВК и СТ да обезбеде подршку свим запосленима важну улогу и даље има организацијски психолог. Током целе године психолог је запосленима стајао на располагању за личне консултације, помоћ и савет.

Активне мере за постизање веће заступљености жена

Руководство СВК и СТ усвојило је даље мере којима ће се повећати заступљеност жена међу радницима обезбеђења, где су жене по правилу малобројне. Као озбиљан проблем показао се и мали број пријава на конкурс за Службу за операције и заштиту сведока. Специјализовани тужилац и његов тим и даље су активно радили на томе и трудили се да мотивишу жене да се пријављују на такве конкурсе. Један од важнијих корака у том правцу било је и израђивање стратегије за приближавање јавности у питањима запошљавања.

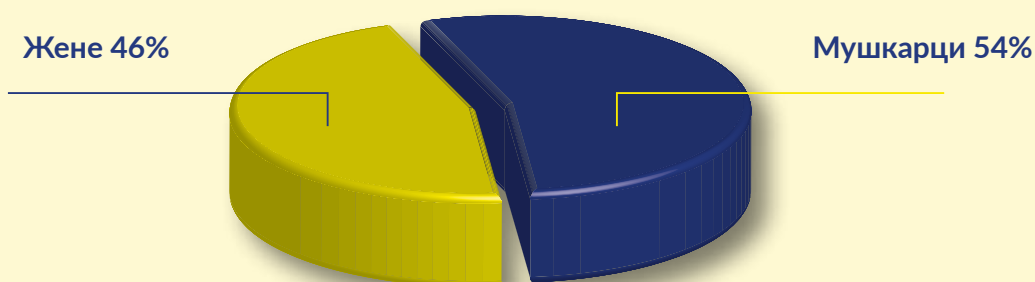
Почетком пролећа 2021. представници СТ састали су се с представницима амбасада, начелницима одељења за безбедност при међународним организацијама и представницима невладиних организација и мултинационалних предузећа како би указали на важност Службе за операције и заштиту сведока и објаснили шта је поље њеног рада. Ти су саговорници замољени да опише расписаних радних места поделе преко својих мрежа и охрабре потенцијалне кандидаткиње да конкуришу на њих.

Захваљујући томе остварен је знатан успех: број жена које су конкурисале на места у Служби за операције и заштиту сведока се утростручио. Осим тога, већи број кандидаткиња ушао је у следећи круг, да би на крају прве кандидаткиње заиста и добиле посао радника оперативног обезбеђења.

Мере за побољшање родног паритета на таквим радним местима плод су настојања специјализованог тужиоца да ублажи сва евентуална предубеђења и укине сва евентуалне препреке за жене које конкуришу на послове у оквиру СТ, те жеље да родна равноправност постане један од главних параметара у његовом раду и раду његове службе.

Родна заступљеност у СВК и СТ

31. децембар 2021.

Двоје од троје највиших руководилица СВК и СТ су жене. Велику већину од 24 панела Апелационог суда сазвана током 2021. године чиниле су две жене судије и један мушкарац, а свим тим већима председавала је жена. И код именованга председавајућих судија у два претресна панела постигнут је родни паритет: један председавајући судија је жена, један је мушкарац.

Међу новим сарадницима СВК и СТ родна равнотежа се континуирано мењала у односу на 2018. годину, кад су само 29% нових запослених чиниле жене. Већ 2019. њихов је проценат порастао на 34, 2020. године на 50, да би 2021. међу новим запосленима 56% чиниле жене.

Крајем 2021. године запослене у СВК и СТ чинило је 46% жена и 54% мушкараца. То представља знатан напредак у односу на претходну годину, кад је међу запосленима било 38% жена и 62% мушкараца.

Крајем 2021. у СВК је постигнута релативно добра равнотежа родова на нивоу секретарских и асистентских места где 45% чине жене а 55% мушкарци.

Ниво руководилица и експерата још је ближи истинском паритету: разлика између жена (51%) и мушкараца (49%) ту је незнатна. У СТ међу запосленима на нивоу секретарских и асистентских места 40% чине жене, а 60% мушкарци, док на нивоу руководилица и експерата 38% чине жене а 62% мушкарци. Нарочито треба напоменути да је 2021. на дужност вишег тужиоца примљена прва жена.

Да би се напредак СВК и СТ у постизању родног паритета што боље пратио и оцењивао, подаци везани за родна питања редовно су прикупљани и анализирани, и о њима се редовно извештавало. Поред тога, и Кадровска служба наставила је да се залаже за успостављање родне равнотеже, па је у све описе радног места као битан критеријум укључила и осетљивост за родна питања. Кадровска служба је за све чланове комисије за избор нових запослених организовала и обуку на тему подсвесне пристрасности. Уложен је велик и свестан напор да се у ужем избору за радна места нађу и квалификоване кандидаткиње.

2 | Контакт за родна питања

Постојање Контакта за родна питања Специјализованих већа Косова и Специјализованог тужилаштва сведочи о настојању највиших руководилаца да одрже и побољшају инклузивни карактер ове организације.

Током године Контакт за родна питања организовао је читав низ догађаја – на пример, онлајн прославу Међународног дана жена. Непосредно пре тога запослени у СВК и СТ добили су више занимљивих чланака о коренитим променама до којих су довеле жене кад су почеле да освајају професије дотад резервисане преваходно за мушкарце.

појединим службама помогло да побољшају родну равнотежу, а сарађивао је и с Кадровском службом у ажурирању информативног материјала и у обукама за чланове комисија за запошљавање, које је требало обавестити о настојањима највиших руководилаца да се у рад СВК и СТ интегрише и родна перспектива. Контакт за родна питања старао се и за редовно ажурирање интерне веб-странице занимљивим чланцима и линковима на општије догађаје везане за родну перспективу.

Контакт-особа за родна питања имала је прилике и

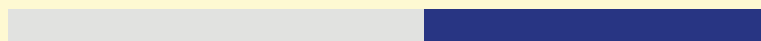
Сви запослени добили су маске за лице с логом који симболично сведочи о залагању за радно окружење у ком ће се поштовати принципи различитости, инклузивности и равноправности. На сам празник запосленима су се обратиле жене које у СВК и СТ раде на пословима дотад резервисаним претежно за мушкарце и поделиле искуства о свом путу, а неколико виших руководилаца описало је шта је у појединим службама предузето у циљу побољшања родне равнотеже.

Јун 2021. био је Месец поноса, па је Контакт за родна питања учествовао и у организовању онлајн прославе, током које су запослени имали прилике да уживају у разноврсној музици. Контакт за родна питања је, осим тога, сарађивао и са СТ како би се

да на неколико скупова говори о залагању највиших руководилаца СВК и СТ за уважавање родне перспективе и о успесима које је организација остварила на том плану. Поред тога, током целе године била је у додиру и с контакт-особама за родна питања из других међународних организација у Хагу и с њима размењивала знање и искуства о мерама које су се у пракси показале као најбоље за уважавање родне перспективе.

Конечно, Контакт за родна питања успешно је довршио тромесечну обуку за саветнике за родна питања, коју су при Мисијама у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике Европске уније организовали Директорат за планирање и вођење цивилних операција Европске службе за спољно деловање, и Академија Фолке Бернадот.

СЕКРЕТАРСКИ И АСИСТЕНТСКИ ПОСЛОВИ (СВК)

ЖЕНЕ

45%

РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ (СВК)

ЖЕНЕ

51%

СЕКРЕТАРСКИ И АСИСТЕНТСКИ ПОСЛОВИ (СТ)

ЖЕНЕ

40%

РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ (СТ)

ЖЕНЕ

38%

Највиши руководиоци залажу се за то да радно окружење у СВК и СТ и даље буде сигурно и у што већој мери инклузивно. Још од самог оснивања ове институције 2016. апсолутно се не толеришу никакви видови узнемиравања. На снази је систем строгих мера којима су забрањени сви видови дискриминације, узнемиравања или злоупотребе овлашћења и положаја, а уведена је и формална процедура за подношење притужби.

Родна перспектива интегрисана је у све важеће смернице и процедуре. Тако се, на пример, у панелима или комисијама са саветодавном функцијом, какви су комисија за избор нових сарадника и дисциплинска саветодавна комисија, мора поштовати принцип равноправне родне заступљености, а родитељско одсуство могу да користе и жене и мушкарци запослени у СВК и СТ.

55%

СЕКРЕТАРСКИ И АСИСТЕНТСКИ ПОСЛОВИ (СВК)

МУШКАРЦИ

49%

РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ (СВК)

МУШКАРЦИ

60%

СЕКРЕТАРСКИ И АСИСТЕНТСКИ ПОСЛОВИ (СТ)

МУШКАРЦИ

62%

РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ (СТ)

МУШКАРЦИ

Специјализовано тужилаштво

Током протекле године тежиште рада СТ померило се на суднице: почела су суђења у два предмета, а за још два у току су биле интензивне припреме. Такав напредак био је могућ само захваљујући подршци свих жена и мушкараца који су сарађивали с нама у истрази на Косову и на другим местима, који су нам пружали доказе, причали о оном кроз шта су прошли и они и њихови ближњи и који су, пре свега, поклонили поверење овој институцији и уздали се у то да ће она довести до остварења правде. Зато сада морамо учинити све што је у нашој моћи да у судници изнесемо на видело злочине почињене над тим људима, а да оне који за то носе највећу одговорност изведемо пред лице правде.

Џек Смит, специјализовани тужилац

Специјализована већа Косова и Специјализовано тужилаштво основала је Скупштина Косова, показавши тиме да јој је стало до владавине права. Рад судских већа и Тужилаштва регулисан је Уставом Косова, а међународно право (право меродавно за ратне злочине и злочине против човечности) примењује се као саставни део правног система Косова. У том смислу наш рад отвара Косову и могућност да једном засвагда разреши питања прошлог рата, док жртвама пружа прилику да истину кажу на месту на ком не морају стрепети од освете или застрашивања, а оптуженима шансу да преко компетентних бранилаца јавно и аргументовано оспоре оптужбе које им се стављају на терет.

Људима који су нам дали исказ дугујем велику захвалност, али желим да захвалим и свим земљама чланицама Европске уније и трећим државама контрибуторима (Норвешкој, Швајцарској и САД) чија су великодушна подршка и приврженост принципу владавине права омогућиле наш рад. Веома сам захвалан и Мисији Европске уније за владавину права на Косову (Еулекс) и њеном шефу амбасадору Ларс-Гунару Вигемарку на логистичкој и оперативној подршци коју су током протекле године пружили СТ. Но, нарочито желим да захвалим свим запосленима у СТ, садашњим и бившим, као и запосленима у СВК, а посебно председници Катерини Трендафиловој и секретару др Фиделми Донлон на истрајности и безрезервној посвећености, без којих не бисмо могли да остваримо овакав напредак.

Џек Смит,
специјализовани тужилац

децембар 2021.

2 | Остваривање мандата

Специјализовано тужилаштво је и током 2021. наставило да ради на свим пољима, и то у сложеним приликама наметнутим пандемијом вируса корона. На пример, СТ је координисало једну операцију хапшења, отпочело суђење у два предмета, учествовало у расправама у претходном поступку, обелодањивало доказе одбрани и наставило рад на истрагама.

Дана 16. марта 2021. белгијске власти су, на захтев СТ и сходно налогу за хапшење и потврђеној оптужници које је издао судија СВК за претходни поступак, ухапсиле и притвориле Пјетера Шаљу.

Господин Шаља је у Хаг пребачен 15. априла, а 19. априла је први пут и јавно ступио пред судију. Против њега се износе оптужбе по четири тачке за ратне злочине произвољног лишавања слободе, суровог поступања, мучења и убиства почињене оквирно у периоду од 17. маја 1999. до 5. јуна 1999. над лицима заточеним у фабрици метала у Кукешу, у Албанији. Током 2021. године у предмету против г. Шаље одржане су четири статусне конференције, а Тужилаштво је судији доставило 52 поднеска.

Специјализовано тужилаштво је настојало да све предмете што експедитивније доведе до фазе суђења, па је 15. септембра почело извођење својих доказа против Саљиха Мустафе, а 7. октобра против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.

Против г. Мустафе подигнута је оптужница по четири тачке (произвољно лишавање слободе, сурово поступање, мучење и убиство), и то по основу индивидуалне кривичне одговорности и кривичне одговорности претпостављеног за злочине које су поједини припадници ОВК починили против лица заточених на једном имању у Злашу, на Косову. Како би поткрепило своје тезе, СТ је током године позвало десет сведока у судницу. Пре почетка суђења, током 2021. године одржане су две статусне конференције, као и претпретресне конференције. Током године СТ је у том предмету доставило 90 поднесака.

Господин Гуцати и господин Харадинај терете се по две тачке за кривична дела против јавног реда (ометање службеног лица у вршењу службене дужности) и по четири тачке за кривична дела против правосуђа и јавне управе (заstraшивање у току кривичног поступка, одмазда и две тачке у вези с повредом тајности поступка)

У првом реду слева надесно: тужиоци Мат Халинг, Валерија Болочи и Џејмс Паче.

У другом реду: заменик специјализованог тужиоца Алекс Вајтинг

Специјализовани тужилац држи уводно излагање у предмету Мустафа

Према исправљеној оптужници, господин Гуцати и господин Харадинај су најмање од 7. до 25.септембра 2020. на три конференције за штампу и другим јавним наступима, као и дистрибуирањем материјала, неовлашћено објавили информације заштићене Законом о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву, између осталог и податке на основу којих би се могао утврдити идентитет неких (потенцијалних) сведока.

Уводно излагање у предмету Мустафа

У уводном излагању на почетку првог суђења пред Специјализованим већима, суђења у предмету против Салџиха Мустафе, специјализовани тужилац Џек Смит рекао је да су Специјализована већа Косова суд „надахнут гласовима с Косова и створен правним актима народа Косова“, те да њихово оснивање сведочи о решености Косова да поштује владавину права.

Господин Смит је истакао да се тужилац бави индивидуалном кривичном одговорношћу за злочине који се могу доказати ван разумне сумње и да је пред Специјализованим већима кривична одговорност за злочине увек лична одговорност. „Тужилаштво не наводи оптужбе ни против ОВК нити против рата који је ОВК водила за независност Косова. То није ни посао ни жеља Тужилаштва или мене лично“, рекао је специјализовани тужилац. „Мој посао тужиоца није да износим аргументе или да одлучујем о томе који су ратови праведни а који нису, али могу да кажем да ратни злочини једне стране не оправдавају ратне злочине друге стране“, додао је г. Смит. „И што је можда најважније, знам да истина никад не иде на штету правичне ствари.“

Специјализовани тужилац је нарочито инсистирао на томе да овај суд треба да буде суд за жртве и суд који ће се бавити жртвама. Напомињући да су многе жртве „две деценије морале да чекају правду за злочине почињене над њима и члановима њихових породица којих више нема“, г. Смит је нагласио: „Ако тим жртвама желимо да укажемо дужно поштовање, не смемо допустити да одговорност има ограничен рок трајања.“

Док је у другим предметима међу жртвама које је Тужилаштво позивало било косовских Албанаца, Срба, Рома и припадника других етничких група, у овом предмету, рекао је специјализовани тужилац Смит, све жртве оптуженог биле су косовски Албанци, као и он. „Ти људи“, рекао је специјализовани тужилац, „нису били непријатељи државе Косова, нису били шпијуни. То су били сународници оптуженог, невини Албанци с Косова чији је једини злочин било то што су, из овог или оног разлога, важили као препрека ОВК и неким њеним вођама, па су зато добили етикету колаборациониста.“

„Истина коју ћемо током наредних недеља предочити Суду гласи да су поједине вође ОВК, укључујући г. Мустафу, користиле своја овлашћења да шиканирају своје суграђане Косоваре, укључујући појединце чији је једини злочин било то што се њихова политичка мишљења разликују од мишљења ОВК и њених вођа.“

У оптужници се наводи и да су г. Гуцати и г. Харадинај износили увредљиве оптужбе и коментаре на рачун (потенцијалних) сведока и у више наврата изражавали намеру да ометају рад СВК.

Приликом извођења доказа СТ је позвало четворо сведока. Током године је, у претходној фази поступка, одржано шест статусних и претпретресних конференција, а СТ је доставило 148 поднесака.

Против Хашима Тачија, Кадрија Веселија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија подигнута је оптужница по шест тачака за злочине против човечности (прогон, затварање, други нехумани поступци, мучење, убиство и присилни нестанци) и по четири тачке за ратне злочине (противзаконито или произвољно хапшење и затварање, сурово поступање, мучење и убиство).

У оптужници се тврди да су ти злочини почињени најкасније од марта 1998. до септембра 1999, и то на више места на Косову, како и у Кукешу и Цахану, у Албанији. Припадници ОВК су те су злочине, наводи се даље, извршили над стотинама цивила и лица која нису учествовала у непријатељствима.

Оптужница г. Тачија, г. Веселија, г. Сељимија и г. Краснићија терети по основу индивидуалне кривичне одговорности за злочине који су почињени у контексту немеђународног оружаног сукоба на Косову и који су били део ширег и систематског напада на лица под сумњом да су противници ОВК.

У претходном поступку расправљало се, између осталог, о захтевима оптужених да се предмет одбаци и о питању боравка у притвору пре почетка суђења. Тужилаштво је успешно побиле захтеве за привремено пуштање оптужених на слободу, тврдећи да постоји веома реална опасност да би они са слободе могли ометати поступке пред Судом и вршити притисак на сведоке. Поред тога, СТ је испунило и обавезе обелодањивања материјала одређене Правилником о поступку и доказима пред Специјализованим већима Косова. У току 2021. године у овом предмету је одржано седам статусних конференција, а СТ је доставило 184 поднеска.

Брифинг за дипломате и *Outreach*

Током 2021. године специјализовани тужилац Џек Смит одржао је низ брифинга дипломатама из земаља чланица ЕУ и трећих земаља контрибутора како би их обавестио о раду СТ, изазовима с којима се СТ суочава и начинима на које би међународна заједница могла да подржи рад СТ.

У марту 2021. специјализовани тужилац обратио се, уживо, Политичко-безбедносном одбору Европске уније, а у новембру, заједно с председницом Специјализованих већа Екаторином Трендафиловом и секретаром др Фиделмом Донлон, обратио се, путем видео-конференцијске везе, дипломатама земаља чланица ЕУ и представницима трећих држава контрибутора. Подршка коју међународна заједница пружа раду СТ била је и остала пресудно значајна.

У фебруару 2021. специјализовани тужилац Џек Смит дао је први интервју у том својству косовском дневнику Коха Диторе, а у јуну је, путем видео-конференцијске везе и заједно са секретарем др Фиделмом Донлон, из Хага учествовао и у јавној расправи с представницима Судске информативне мреже, коју чине невладине организације с Косова и из Србије.

Специјализовани тужилац држи уводно излагање у предмету Гуцати и Харадинај

Током целе године Специјализовано тужилаштво је позивало сведоке, међу којима је било и бивших припадника ОВК, на информативне разговоре и у Хагу и у Приштини, обављало разговоре са сведоцима, прегледало документарне доказе прикупљене током истраге и припремало их за потребе обелодањивања, а сарађивало је и с релевантним међународним организацијама и државама како би добило одобрење да у судници користи одређене документе, као и одобрење за одређене сведоке да сведоче у судници.

Уводно излагање у предмету Гуцати и Харадинај

На почетку суђења Хиснију Гуцатију и Насиму Харадинају, специјализовани тужилац Џек Смит рекао је да главна питања покренута у том предмету гласе: „који се услови морају испунити за вршење правде“ и „шта су предуслови за остваривање владавине права“.

Специјализовани тужилац је истакао да правда почива на истини и да је овај поступак управо због истине и неопходан, јер она гласи: „на Косову постоји мала али моћна група људи која не жели да овај Суд постоји и која ће учинити све што је у њеној моћи да наруши његов углед. У том циљу она ће узалудно покушавати да наметне лажну причу да војници ОВК током рата нису учинили ни један једини злочин.“

Господин Смит је устврдио да г. Гуцати и г. Харадинај припадају тој групи људи и да сваког ко сарађује са Специјализованим већима Косова и са СТ нападају да је „шпијун“, „колаборациониста“ и „издајник“ који је „изневерио“ своје сународнике. Специјализовани тужилац је нагласио да Специјализована већа треба да буду суд на ком су жртве у средишту пажње, те да је овај суд делом зато и основан, а да је као седиште одабран управо Хаг јер су „жртве изложене сталном притиску и јер се поступци који се воде против некадашњих припадника ОВК непрестано ометају“.

„Због такве атмосфере сведоци досад нису долазили на Суд да испричају оно што знају о злочинима ОВК“, рекао је Смит. „Оптуженима је то и те како познато, па су се понадали да ће и овде истом стратегијом моћи да застраше сведоке, кад је досад то тако добро пролазило.“ Специјализовани тужилац је нагласио да се правосуђе не може ваљано вршити ако не постоје поуздане институције да заштите оне који траже правду, а да Специјализована већа управо то могу да учине за толике жртве на Косову.

„На овом Суду жртве безбедно могу да говоре о злочинима које су виделе, о злочинима које су саме пропатиле, о оном што су виделе да су њихови рођаци пропатили“, рекао је Смит. „И што је најважније, на овом Суду оне то могу да учине а да не страхују од одмазде или освете.“

3 | Специјализовано тужилаштво

Специјализовано тужилаштво основано је са задатком да спроведе истраге и, ако треба, кривично гони лица за злочине који су описани у Извештају Савета Европе из јануара 2011. године „Нечовечно поступање с људима и недозвољена трговина људским органима на Косову“.

Специјализовано тужилаштво основано је 1. септембра 2016. у Хагу, на основу амандмана на Устав Косова и Закона о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву, које је Скупштина Косова усвојила 3. августа 2015. године. Специјализована већа и СТ основани су по завршетку једне раније истраге, коју је извршила Специјална истражна радна група (СИРГ), и преузели су њено особље и њен мандат.

Специјализовано тужилаштво је независна институција, чију независност гарантује Закон којим је основана. Стога је СТ обавезно да делује независно од СВК и свих других тужилаца на Косову. Специјализованом тужиоцу и особљу СТ Закон налаже и да не траже нити примају инструкције од било које владе или другог извора.

У оквиру својих надлежности, Специјализована већа имају примат над свим другим судовима на Косову. Специјализована већа или СТ могу у било којој фази истраге или поступка да наложе да се

поступак из њихове надлежности са сваког другог тужиоца или сваког другог суда на територији Косова проследи Специјализованим већима или Специјализованом тужилаштву.

Дејвид Швендиман, бивши федерални тужилац САД и својевремено заменик главног тужиоца и начелник Специјалног одељења за ратне злочине у Босни и Херцеговини, именован је за специјализованог тужиоца 1. септембра 2016, када је СИРГ трансформисана у СТ. У септембру 2018. ту дужност преузео је Џек Смит.

Дејвид Швендиман, први специјализовани тужилац

Систематизација

У СТ раде тужиоци, правни саветници, стручњаци за безбедност, истражитељи, аналитичари, стручњаци за заштиту сведока и особље за подршку. Крајем 2021. међу запосленима у СТ били су држављани двадесет земаља, како чланица ЕУ, тако и трећих држава контрибутора

4 | **Руководећи кадар Тужилаштва**

На челу Специјализованог тужилаштва је тим искусних тужилаца који сви поседују искуство и пред националним правосудним органима и на међународним судовима.

Џек Смит, амерички тужилац с искуством у истрагама против високо ранжираних политичара и међународним кривичним истрагама, ступио је на дужност специјализованог тужиоца у септембру 2018.

Пре него што се прикључио СТ, г. Смит је био потпредседник и начелник Одељења за парнице Корпорације болница Америке, највеће невладине организације за здравствену заштиту у Сједињеним Државама. На том положају је био од септембра 2017.

Од фебруара 2015. до августа 2017. г. Смит је био на дужности првог помоћника државног тужиоца Сједињених Држава и вршилац дужности тужиоца за Средњи округ Тенесија.

Од 2010. до 2015. г. Смит је био начелник Одељења за борбу против корупције Министарства правде САД, задужен за комплексне предмете у вези с корупцијом широм Сједињених Држава.

Од 2008. до 2010. г. Смит је био координатор истрага у Тужилаштву Међународног кривичног суда (МКС). У том својству он је био задужен за осетљиве истраге против функционера страних држава и припадника паравојних јединица због ратних злочина, злочина против човечности и геноцида.

Господин Смит је у МКС прешао из Тужилаштва САД за Источни округ Њујорка, где је девет година обављао различите дужности, укључујући дужност начелника за кривичне предмете и заменика начелника кривичног одељења.

Као начелник Одељења за кривичне предмете, г. Смит је водио тим од око 100 тужилаца за низ

Џек Смит, специјализовани тужилац

програмских области, укључујући јавну корупцију, тероризам, кривична дела насиља и организовани криминал, као и привредни криминал и крупне финансијске малверзације.

Пре ступања на дужност помоћника државног тужиоца САД, г. Смит је пет година обављао дужност помоћника окружног тужиоца у Њујорку, где је радио у одељењима тог тужилаштва за сексуалне деликте и насиље у породици.

Током каријере, г. Смит је добио низ признања, између осталог признање Центра за правду Тенесија као *pro bono* тужилац године, награду директора Министарства правде САД, награду Државног тужиоца САД за заслуге у служби, награду за млађе федералне тужиоце Федералне адвокатске коморе, признање Чарлс Роуз Асоцијације Источног округа, медаљу Хенри Л. Стимсон Адвокатске коморе округа Њујорк и Васерстајнову награду Правног факултета Харвард.

Дипломирао је и на Правном факултету Харвард и на Државном универзитету Њујорка у Онеонти.

Заменик специјализованог тужиоца је Алекс Вајтинг, тужилац француског и америчког држављанства који има велико искуство како у домаћем тако и у међународном правосудју, укључујући рад на МКС и Међународном кривичном суду за бившу Југославију (МКСЈ), и истакнуту академску каријеру.

Господин Вајтинг, дипломац колеџа Јејл и Правног факултета Јејл, придружио се СТ са Правног факултета Харвард, где је радио као професор практичне наставе од 2013.

У Тужилаштву МКС радио је од 2010. до 2013, најпре као координатор за истраге, задужен за надзор свих истрага, а затим као координатор тужилаштва надлежан за целокупну област кривичног гоњења.

На МКСЈ, од 2002. до 2007, г. Вајтинг је био главни тужилац на суђењу Фатмиру Љимају, Исаку Муслићу и Харадину Баљи, и главни тужилац на суђењу Милану Мартићу и Драгомиру Милошевићу.

Пре рада на МКСЈ, г. Вајтинг је био савезни тужилац САД, прво при Управи за грађанска права Кривичног одељења у Вашингтону, а затим у канцеларији

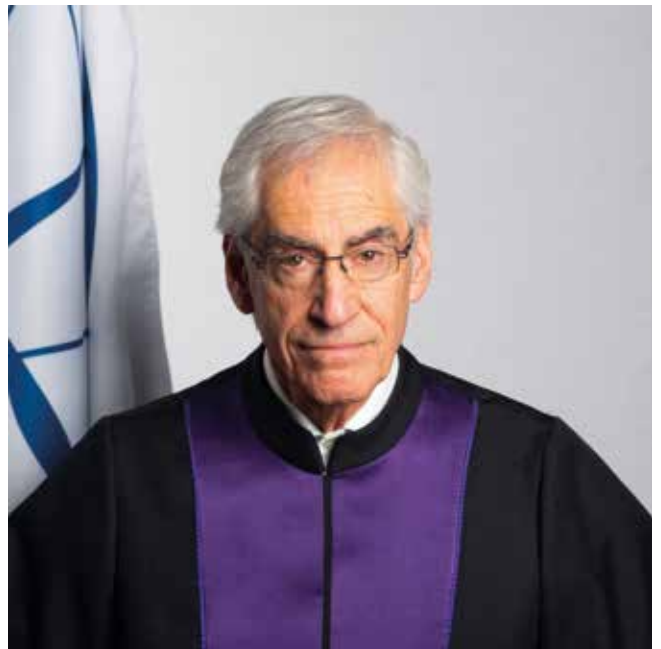
Алекс Вајтинг, заменик специјализованог тужиоца

Државног правобраниоца САД у Бостону, Масачусетс, са тежиштем на организованом криминалу и корупцији.

У Специјализованом тужилаштву раде два виша тужиоца: Алан Тигер и Клер Лосон. Алан Тигер, држављанин САД, има богато радно искуство у САД и на МКСЈ. Господин Тигер је учествовао и на првом суђењу пред МКСЈ, суђењу Душку Тадићу, и на последњем, суђењу Ратку Младићу. Такође је обављао дужност вишег тужиоца на суђењима Анти Готовини, Радовану Караџићу, Момчилу Крајишнику, Дарку Мрђи и Биљани Плавшић.

Господин Тигер је обављао дужност савезног тужиоца у Управи за грађанска права Кривичног одељења Министарства правде САД од 1987. до 1994, где је кривично гонио одговорне за дела насиља на расној основи и полицијске бруталности широм земље, на пример у предмету Роднија Кинга.

Дипломирао је на Универзитету Калифорније у Лос Анђелесу, а докторирао права на Универзитету у Санта Клари.

Алан Тигер, виши тужилац

Клер Лосон, држављанка Ирске, има диплому Универзитетског Колеџа у Даблину, једногодишњу специјализацију из међународног права на Универзитету у Мелбурну, као и диплому магистра права Универзитета Колумбија. Пре доласка у СТ, гђа Лосон је радила као правник у Судском одељењу МКС, у Тужилаштву МКСЈ, као саветник ирске владе за људска права, као и у једној водећој ирској адвокатској канцеларији.

Гђа Лосон је била ангажована на више међународних кривичних предмета, између осталих из Централноафричке Републике, Демократске Републике Конго, Кеније и бивше Југославије. Такође је предводила преговоре у области људских права у име ЕУ и при УН.

Клер Лосон, виши тужилац

Начелник Одељења за истраге СТ је Вард Фердинандусе, држављанин Холандије с дипломом правних наука и докторатом на тему примене међународног кривичног права у националном правосуђу, који је одбранио на Универзитету у Амстердаму. Господин Фердинандусе објавио је низ чланака из области националног и међународног кривичног права, а предавао је и међународно и европско кривично право на Универзитету у Гронингену, с тежиштем на међународној сарадњи у кривичним питањима.

У својству тужиоца при Државном јавном тужилаштву у Ротердаму г. Фердинандусе радио је на кривичним предметима, изручењима и истрагама о међународним кривичним делима као што су геноцид, ратни злочини, мучење, пиратерија и тероризам. Непосредно пре него што се придружио СТ радио је као главни тужилац у суђењу поводом обарања авиона на лету МХ17.

Вард Фердинандусе, начелник Одељења за истраге

5 | Тимови Тужилаштва

Тим Тужилаштва за суђење у предмету Мустафа

Тим Тужилаштва у предмету против Саљиха Мустафе чине Чезари Михалчук, Силвија Д'Асколи и Филипо де Миничис. Господин Михалчук, тужилац, држављанин је Пољске школован у Пољској и Уједињеном Краљевству, а у његово радно искуство, између осталог, спада и место начелника Одељења за владавину права код Специјалног представника ЕУ за Косово у периоду од 2015. до 2020. и начелника Одељења за ратне злочине при Специјалном тужилаштву Републике Косово у периоду од 2010. до

2015. Помоћник тужиоца гђа Д'Асколи докторирала је право и специјализовала се за међународно кривично право и људска права. Од 2007. до 2016. радила је на кривичном гоњењу починилаца ратних злочина, на пример, на предмету против Ратка Младића пред МКСЈ. Помоћник тужиоца г. Де Миничис, држављанин Италије, стицао је радно искуство на МКСЈ, у Канцеларији истражних судија на Ванредним већима при судовима Камбоџе и у Високом комесаријату Уједињених нација за људска права у Јужној Кореји.

Чезари Михалчук, тужилац

Силвија Д'Асколи, помоћник тужиоца

Филипо Де Миничис, помоћник тужиоца

Тим Тужилаштва за суђење у предмету Гуцати и Харадинај

Тим Тужилаштва у предмету против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја чине Валерија Боличи, Џејмс Паче и Мат Халинг. Тужилац гђа Боличи, држављанка Италије, докторирала је међународно кривично право, а пре него што се прикључила Тужилаштву радила је у већима МКСЈ, као тужилац Еулекса на Косову, а помагала је и у заступању Италије пред Европским судом за људска

права. Помоћник тужиоца г. Паче, држављанин Малте, школовао се на Малти и у Уједињеном Краљевству, а радно искуство стекао је у тужилаштвима Специјалног суда за Сијера Леоне и МКС. Господин Халинг је тужилац из САД, члан адвокатске коморе Калифорније, а Тужилаштву се придружио 2020, добивши посебно одсуство с МКС, где је запослен од 2011.

Валерија Боличи, тужилац

Џејмс Паче, помоћник тужиоца

Мат Халинг, тужилац

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО
КОСОВА ИЗВЕШТАЈ ЗА 2021.**

Издају и дистрибуирају:

Специјализована већа Косова (СВК)

Издато на три језика:

албанском, српском и енглеском

За детаљније информације о

Специјализованим већима Косова:

www.scp-ks.org

За питања медија у вези са

Специјализованим већима Косова:

mediaKSC@scp-ks.org

За питања медија у вези са

Специјализованим тужилаштвом:

spokespersonSPO@scp-ks.org

Графички дизајн:

Wim Jansen Design

www.wimjansendesign.nl

Штампа

Quantes Grafimedia

www.quant.es.nl

Носилац ауторских права © 2022

Специјализована већа и

Специјализовано тужилаштво Косова

Сва права придржана.

A blue-tinted photograph of a stack of books. The top book is open, showing its pages fanned out. A pen lies horizontally across the bottom of the stack, and a gavel is positioned vertically to the right of the pen. The entire scene is bathed in a deep blue light, creating a professional and academic atmosphere.

www.scp-ks.org